

**UCHWAŁA NR III/33/2024
RADY GMINY BIAŁE BŁOTA**

z dnia 25 czerwca 2024 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach za rok 2023 i przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2024

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 2 i 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.) oraz art. 110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach za rok 2023, które stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

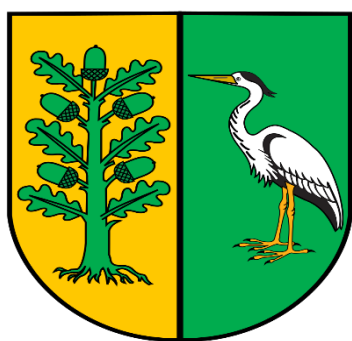
§ 2. Przyjąć potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2024, zgodnie z zagwarantowanym budżetem gminy, które stanowią załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Białe Błota.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Sławomir Ossowski

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W BIAŁYCH BŁOTACH
ZA ROK 2023
ORAZ
PRZEDSTAWIENIE POTRZEB
W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ
NA ROK 2024**

WPROWADZENIE

Zgodnie z art.110 ust.9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przedstawiam Radzie Gminy Białe Błota sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach za rok 2023 oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2024.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej realizował zadania własne o charakterze obowiązkowym i nieobowiązkowym oraz z zakresu administracji rządowej.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
2. sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej;
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
10. praca socjalna;
11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich;
12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych;

13. dożywianie dzieci;
14. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
15. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
16. pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
17. utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
18. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
19. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy o charakterze nieobowiązkowym należy:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
2. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
3. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich;
4. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
5. opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
6. przyznawanie i realizacja usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej;
7. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów ostonowych;
8. współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminy należy:

1. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową lub ekologiczną;

3. prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom zagrożonym handlem ludźmi;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
7. wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Poniżej przedstawiamy szczegółowy opis realizowanych zadań.

ZAKRES ZADAŃ I KADRA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIAŁYCH BŁOTACH

Zadania

Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady i tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do ww. ustawy. Pomoc społeczna, zgodnie z art. 15 Ustawy o pomocy społecznej polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach świadczył pomoc na rzecz mieszkańców gminy w szczególności w oparciu o następujące przepisy prawne:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.),
- 2) Uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024 - 2028” (M. P. z 2023 r. poz. 881),
- 3) Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189, poz. 1598 ze zm.),
- 4) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.),
- 5) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 ze zm.),
- 6) Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1297),
- 7) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923),
- 8) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 810 ze zm.),
- 9) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.),
- 10) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r., poz. 1870),
- 11) Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony (Dz.U. z 2023 r. , poz. 1807);
- 12) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.),
- 13) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 ze zm.),
- 14) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 100 ze zm.),
- 15) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. z 2022 r. Dz. U. poz. 2123 ze zm.),
- 16) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 735 ze zm.),
- 17) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.),
- 18) Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1465),
- 19) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.),
- 20) Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1230 ze zm.),
- 21) Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 ze zm.),

- 22) Ustawa z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.),
- 23) Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781),
- 24) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych, w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE,
- 25) Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 ze zm.),
- 26) Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dnia 25 lutego 1964r. (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809)
- 27) Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1700 ze zm.),
- 28) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U z 2023 r. poz. 2151),
- 29) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U z 2022 r. poz. 1939 ze zm.),
- 30) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t. j. Dz. U z 2023 r. poz. 2424),
- 31) Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.),
- 32) Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1630),
- 33) Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1772 ze zm.),
- 34) Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (Dz.U. z 2023 r. poz.1704 ze zm.).

Kadra GOPS

Liczba etatów w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białych Błotach wynosiła 45,25 - według stanu na dzień 31.12.2023 r.

Tabela Nr 1. Liczba etatów w 2023 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba etatów
GOPS (w tym Sekcja Świadczeń Społecznych)		31
1	Pracownicy socjalni	10
2	Kierownik	1
3	Zastępca Kierownika	1

4.	Główny księgowy	1
5.	Pracownicy administracyjni	11
6.	Inspektor ds. świadczeń rodzinnych	2
7.	Referent (fundusz alimentacyjny)	1
8.	Asystent rodziny	2
9.	Pracownicy obsługi	2
WTZ „Dąb”		7,75
1.	Kierownik	1
2.	Instruktor terapii zajęciowej	4,5
3.	Specjalista ds. rehabilitacji (muzykoterapeuta)	0
4.	Psycholog	1
5.	Rehabilitant	0,50
6.	Pracownik administracyjny	0,50
7.	Pracownik obsługi	0,25
Świetlica socjoterapeutyczna i Ośrodki Wsparcia i Integracji		6,5
1.	Kierownik	1
2.	Wychowawcy (w tym 1 osoba zatrudniona na czas zastępstwa)	4
3.	Pracownicy obsługi	1,5
OGÓŁEM		45,25

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka

Ilość zatrudnionych pracowników socjalnych reguluje art. 110 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej, który mówi, że: ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Niezbędnym warunkiem prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej jest posiadanie dobrego zespołu pracowników wyposażonego w specjalistyczną wiedzę i doświadczenie. Ustawa o pomocy społecznej określa, kto może zostać pracownikiem socjalnym. Zgodnie z art. 116 ust. 1 może to być osoba, która posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych lub ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna, lub do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie.

W ostatnich latach można obserwować stały wzrost liczby zadań realizowanych przez pomoc społeczną, co wiąże się z koniecznością poszerzania stanu zatrudnienia, stałego doskonalenia zawodowego i aktualizowania posiadanej wiedzy i umiejętności.

POLITYKA SPOŁECZNA :

I. Dział 851 OCHRONA ZDROWIA

1) Przeciwdziałanie alkoholizmowi

a) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Białe Błota

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany był na podstawie uchwały nr RGK.0007.158.2022 Rady Gminy Białe Błota z dnia 27 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Białe Błota na lata 2023-2026. Program stanowił kontynuację działań profilaktyczno- edukacyjnych kierowanych do dzieci i młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców Gminy Białe Błota, których celem było przeciwdziałania problemom jakie związane są z nadużywaniem napojów alkoholowych.

Program określał zakres i formę realizacji zadań wynikających przepisów prawa. Jego nadrzędnym celem było stworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów oraz zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują. Działania podejmowane w ramach programu miały celu zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol, narkotyki oraz inne uzależnienia w całej społeczności lokalnej, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Główne problemy to m.in. picie alkoholu oraz zażywanie substancji odurzających przez młodzież, szkody zdrowotne związane z nadużywaniem alkoholu oraz

narkotyków zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy domowej, nietrzeźwość w miejscach publicznych.

Problemy społeczne występujące na terenie Gminy Białe Błota to zakres następujących kwestii związanych z następującymi zjawiskami:

- **Problemu alkoholowego (alkoholizmu)** – według WHO to „wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę tradycyjnego i zwyczajowego spożycia albo poza ramy obyczajowego, przyjętego w całej społeczności, picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą”. Alkoholizm ściśle wiąże się z negatywnymi zjawiskami społecznymi takimi jak: bezrobocie, przemoc, ubóstwo, czy zachowania kryminalne. Problem alkoholowy wśród współczesnych społeczeństw jest problemem o bardzo szerokim zasięgu.
- **Problemu narkotykowego (narkomania)** – według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: „stałe lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich”.
- **Problemu nikotynowego (nikotynizm)** – jest zjawiskiem, które polega na regularnym zażywaniu tytoniu, w skład którego wchodzi nikotyna – silna trucizna oraz szereg innych substancji, które wykazują negatywny wpływ na nasz organizm. Nikotynizm jest uzależnieniem fizycznym i psychicznym. Został szczegółowo opisany w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD 10.
- **Zjawisko przemocy domowej** – przemoc jest intencjonalnym i zamierzonym działaniem człowieka, które ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Definicja przemocy w rodzinie według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie mówi, że przez przemoc w rodzinie „należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa albo dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narażające szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.
- **Zjawisko przemocy rówieśniczej** – przemoc jako „agresywne zachowanie, w którym sprawca używa swego ciała lub przedmiotu (włączając broń) do zranienia lub skrzywdzenia innej osoby”. Z kolei WHO określa przemoc jako „użycie z rozmysłem siły lub groźenie nią, przeciw sobie, innej osobie, grupie lub społeczności, co prowadzi do zranienia, śmierci lub szkody psychicznej, a także do zaburzeń rozwojowych i upośledzenia społecznego”. Nowym problemem, który pojawia się już coraz częściej wśród Polskich uczniów to zjawisko cyberbullyingu lub inaczej mówiąc cyberprzemocy.

Źródłem finansowania Programu są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości musi być przeznaczony na realizację Programu i nie może być przeznaczony na

inne cele – zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W ramach programu zrealizowano poniższe działania są spójne i wspólnie realizowane z GPPN:

Działalność Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego

Kampania społeczna – Zachowaj Trzeźwy Umysł – adresatami byli uczniowie wszystkich szkół podstawowych działających na terenie Gminy Białe Błota wraz z rodzicami (ulotki + plakaty z treściami profilaktycznymi).

Półkolonie „Z profilaktyką na TY” – organizacja półkolonii dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Białe Błota przy współpracy z: GOPS, GCK oraz COEiS wraz ze wszystkim szkołami – 780 dzieci skorzystało z oferty półkolonii.

Warsztaty profilaktyczne – warsztaty profilaktyczne przeprowadzone dla uczniów szkół podstawowych, Seniorów uczęszczających do Klubów Senior + oraz dla osób korzystających z Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego

Szkolenia – udział w szkoleniach o tematyce profilaktycznej, w których wzięli udział członkowie GKRPA oraz pedagodzy i nauczyciele.

W ramach GPPiRPA działała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana na podstawie Zarządzenia nr 9/2019 Wójta Gminy Białe Błota z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wprowadzenia regulaminu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które zostało zmienione zarządzeniem nr 59/2023 z dnia 07 lipca 2023 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa w oparciu ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) RGK.0007.158.2022 Rady Gminy Białe Błota z dnia 27 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Białe Błota na lata 2023-2026.

W roku 2023 odbyło się **18** posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na które wezwane były osoby zgłoszone w związku z nadużywaniem alkoholu (zgłoszenia do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych składają min. najbliższa rodzina, policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, kurator sądowy).

Na komisję wezwano **63** osób, wobec których podejmowane były działania motywujące do leczenia uzależnień.

Osoby dotknięte tym problemem podczas posiedzeń GKRPA zachęcane były do podjęcia terapii. W uzasadnionych przypadkach gdy osoba zobowiązana przez GKRPA nie podjęła

żadnej terapii sprawa była kierowana do Sądu Rodzinnego o wydanie postanowienia o podjęciu leczenia odwykowego w trybie ambulatoryjnym lub stacjonarnym zgodnym z wydaną opinią przez biegłego sądowego lekarza psychiatrę oraz biegłego sądowego psychologa. W roku 2023 GKRPA złożyła 8 wniosków do Rejonowego Sądu w Bydgoszczy o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

GKRPA w roku 2023 wydała 7 postanowień z pozytywną opinią w przedmiocie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z zasadami określonymi w uchwałach Rady Gminy oraz liczbą punktów sprzedaży.

Przewodnicząca GKRPA na bieżąco odpowiadała na wszystkie wpływające pisma i wnioski.

Zgodnie z zarządzeniem nr 65/2019 Wójta Gminy Białe Błota z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie Powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota zmienionego zarządzeniem nr 42/2022 z dnia 26.04.2022 r. oraz zgodnie z zarządzeniem nr 81/2023 Wójta Gminy Białe Błota z dnia 01 września 2023 r. w sprawie Powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w Białych Błotach - przewodnicząca GKRPA została powołana w skład zespołu interdyscyplinarnego, co wiązało się z jej uczestnictwem w tzw. grupach roboczych powołanych do procedury niebieskiej karty oraz w posiedzeniach zespołu interdyscyplinarnego. Przewodnicząca GKRPA wzięła udział w 27 grupach roboczych oraz w 3 posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego.

b) Rodzinny Punkt Konsultacyjny. Celem Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego jest zdiagnozowanie problemów rodziny w zakresie :

- pracy z dzieckiem trudnym (problemy wychowawcze, problemy w nauce itp.)
- uzależnień, współuzależnienia i przemocy w rodzinie
- pracy z rodziną znajdującą się w kryzysie psychologicznym
- zaplanowania pomocy i udzielenia wsparcia rodzinom.

Do zadań Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego należy w szczególności:

- organizacja zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych w grupach wsparcia (2 grupy terapeutyczne: Łochowo oraz Lisi Ogon)
- organizacja konsultacji i spotkań terapeutycznych ze specjalistami :
 - psycholog – 61 osób
 - psycholog dziecięcy – 126 osób
 - poradnictwo terapeutów ds. uzależnień – 175 osób
 - porady prawne – 67 osób
- organizacja konsultacji prawnych
- prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie

- udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy
- motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do ewentualnego podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego

- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym poprzez rozmowy podtrzymujące lub udział w grupie zabezpieczenia abstynencji
- udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy w rodzinie
- gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy zajmujących się systemową pomocą dla rodziny
- współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się wspieraniem rodziny oraz rozwiązywaniem problemów uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, a w szczególności z:
 - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Białych Błotach
 - Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota
 - Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

RGK.0007.158.2022 Rady Gminy Białe Błota z dnia 27 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Białe Błota na lata 2023-2026.

c) Świetlica socjoterapeutyczna „Małgosia”

W 2023 roku z organizowanych w Świetlicy Socjoterapeutycznej „Małgosia” w Cielu zajęć skorzystało 66 osób. Uczestnicy skupieni byli w dwóch grupach wiekowych. Młodsza grupa to tzw. „Klub malucha”, dzieci w wieku od 3 do 5 lat oraz starsza tj. dzieci i młodzież szkolna. Niektórzy uczestnicy to członkowie rodzin objętych pomocą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach. Świetlica działała w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zajęcia w świetlicy prowadzone były od poniedziałku do czwartku w godzinach od 11.00 do 18.00 oraz w piątki od 13.00 do 18.00. Przygotowany przez wychowawcę program uwzględniał wiek, zainteresowania, predyspozycje i potrzeby podopiecznych. Wychowawca, podczas swojej pracy stosował różne formy, jak i metody, tak by dotrzeć do każdego uczestnika. Zajęcia odbywały zgodnie z programem opracowanym przez wychowawcę i zatwierdzony przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach. Realizowane zajęcia miały przede wszystkim charakter: profilaktyczny, edukacyjny, opiekuńczy, kompensacyjno – wyrównawczy, integracyjny, poznawczy.

Podczas zajęć „Klubu malucha” najmłodsze dzieci uczyły się poprzez zabawę. Zdobywały nowe umiejętności i utrwały już nabyte. Uczyły się współpracy w grupie, nawiązywały relacje rówieśnicze. Doskonalowały umiejętności rozwojowe i poznawcze. Ponadto kształtowały umiejętności spostrzegania, różnicowania i kategoryzowania. Poszerzały zasób słownictwa,

kształciły niezbędne kompetencje społeczne. Na przełomie roku maluchy poznały między innymi: dobowy, miesięczny i roczny cykl oraz to co z nim związane, zasady bezpieczeństwa w różnych miejscach, znaki drogowe, figury geometryczne, różne określenia typu pod, nad, za, przed, pojazdy i sposoby przemieszczania. Nieodłączną częścią zajęć było ćwiczenie czynności dnia codziennego takich, jak: mycie rąk, buzi, czyszczenie zębów po posiłku, samodzielne wiązanie sznurowadeł, ubieranie i rozbieranie się przed i po spacerze, sprzątanie miejsca zabawy, kultura podczas posiłku.

W ramach realizowanych zajęć, raz w tygodniu oraz według bieżących potrzeb wychowanków odbywały się warsztaty socjoterapeutyczne. Dzieci i młodzież brały udział w scenkach (sytuacjach społecznych) podczas, których uczyły się właściwych zachowań. Te zajęcia pozwoliły odreagować napięcia emocjonalne i ułatwiły przyswajanie umiejętności społecznie akceptowanych. Pomogły budować wiarę w siebie oraz relacje z rówieśnikami. Warsztaty prowadzone były w różnych formach: zabaw ogólnogrupowych, zadań i ćwiczeń w parach, odgrywania i omawiania scenek, dyskusji i wymiany doświadczeń.

Funkcjonowanie świetlicy wspierane było przez osoby zatrudnione na stanowisku sprzątaczkii oraz robotnika gospodarczego. Osoby te były odpowiedzialne za dbanie o czystość i porządek w świetlicy, na terenie przyległym.

Dzieci i młodzież objęta była nieodpłatnym dożywianiem. Podczas zajęć podawane były posiłki w formie drugiego śniadania („Klub malucha”) oraz podwieczorka lub dania obiadowego (grupa starsza). Posiłki były różnorodne, aby sprzyjały zdrowiu podopiecznych. W czasie integracyjnych zajęć kulinarnych dzieci miały możliwość zapoznania się z zasadami higieny przygotowania posiłków, z potrawami charakterystycznymi dla danego regionu oraz z ciekawostkami na temat zwyczajów jedzeniowych. Teoria przeplatana była z praktyczną lekcją gotowania.

W ramach zadania dostosowania obiektów GOPS do potrzeb osób niepełnosprawnych w 2023 r. zamontowano system powiadamiania alarmowego o zagrożeniu pożarem, zakupiono i przymocowano krzesło ewakuacyjne wraz z pokrowcem i znakiem informacyjnym, zakupiono matę ewakuacyjną.

Poniżej, w punkcie II – Dział 52 - Pomoc społeczna, pkt.2 Ośrodki wsparcia przedstawiamy kalendarium imprez zorganizowanych w świetlicy i ośrodkach wsparcia (str.20).

Poniesiono następujące wydatki:

Wyszczególnienie	Plan finansowy na 2023 r.	Poniesione wydatki
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1 433 455	46 033
Ośrodki Wsparcia i Integracji (Kruszyn Krajeński, Murowaniec, Trzciniac)		671 704
Świetlica socjoterapeutyczna „Małgosia” w Cielu		

		207 996
Rodzinny Punkt Konsultacyjny		146 144
Wypoczynek letni		89 939
Grupa terapeutyczna w Łochowie		5 200
Grupa terapeutyczna w Lisim Ogonie		5 500
Szkolenia dla realizatorów programu		5 680
Programy profilaktyczne w szkołach		4 875
Materiały profilaktyczne, nagrody		4 575
Realizacja lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu (opłaty wnoszone za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml)		123 839

2) Pozostała działalność

W ramach omawianego zadania wydawane były decyzje administracyjne przyznające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób, które nie podlegały obowiązkowi powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2561 t. j. ze zm.). Na mocy decyzji koszty pobytu w szpitalu lub koszty związane z leczeniem w placówkach służby zdrowia sfinansowane zostały przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Wydano 15 decyzji w przedmiotowej sprawie. Poniesiono wydatek w wysokości 1 250 zł.

Plan finansowy na 2023 r.	Poniesione wydatki	Liczba wydanych decyzji
1 250 zł	1 250 zł	15

II. DZIAŁ 852 - POMOC SPOŁECZNA

1) W domach pomocy społecznej w 2023 r. przebywało 21 osób wymagających całodobowej opieki. Mieszkańcy naszej gminy przebywali w 13 domach pomocy społecznej. Średni miesięczny koszt pobytu w roku ubiegłym wahał się w przedziale od 4 682,46 zł do 6 979,64 zł.

Wydatki poniesione na realizację tego zadania przedstawia poniższa tabela.

Plan finansowy na 2023 r.	Poniesione wydatki
631 000 zł	621 943 zł

2) Ośrodki Wsparcia

a) Na terenie gminy funkcjonują trzy Ośrodki Wsparcia i Integracji w miejscowościach: Kruszyn Krajeński, Murowaniec oraz Trzciniec. W 2023 roku w zajęciach łącznie wzięły udział 182 osoby, w tym dzieci, nastolatki, młodzież a także seniorzy. Zajęcia realizowane były zgodnie z opracowanym i zatwierdzonym przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach programem. Program dostosowany był do wieku, aktualnych potrzeb, możliwości i oczekiwań korzystających. Do głównych celów, które na co dzień realizowano w ośrodkach była pomoc w nauce, profilaktyka, wielokierunkowe wspieranie rozwoju, zagospodarowanie czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań, kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych, pielęgnowanie tradycji kulturowych i związanych ze świętami, wyrabianie i wzmacnianie pozytywnych cech charakteru uczestników. Ponadto aktywizacja i integracja dzieci, rodziców, seniorów oraz lokalnej społeczności poprzez organizowanie spotkań, warsztatów, wyjazdów, konkursów.

Poniesione wydatki obejmowały: zakup materiałów do prowadzenia zajęć z uczestnikami oraz zakup artykułów spożywczych w celu dożywiania i realizacji integracyjnych zajęć kulinarnych, koszty utrzymania w tym usługi telekomunikacyjne, zużycie energii, gazu, wody, wywóz nieczystości stałych i płynnych, pozostałe usługi, zakup niezbędnego wyposażenia oraz wydatki związane z wynagrodzeniami osobowymi, dodatkowym wynagrodzeniem rocznym oraz pochodnymi od wynagrodzeń.

Ośrodek Wsparcia i Integracji „Kruszyna” w Kruszynie Krajeńskim

W 2023 roku z zajęć organizowanych w ośrodku łącznie skorzystały 84 osoby, w tym dzieci w wieku przedszkolnym (od 3 do 5 lat) oraz dzieci, nastolatki i młodzież w wieku szkolnym.

Zajęcia realizowane były w dwóch grupach wiekowych. Najmłodsze dzieci brały udział w zajęciach „Klubu malucha”, które odbywały się cztery razy w tygodniu tj. od wtorku do piątku, w godzinach od 11.00 do 14.00. Zajęcia dla grupy starszej odbywały się od wtorku do piątku, w godzinach popołudniowych tj. od 15.00 do 18.00 oraz w sobotę od 10.00 do 15.00.

Udział w zajęciach „Klubu malucha” był bezpłatny. Dzieci brały udział w zabawach edukacyjnych, zajęciach plastycznych, rytmicznych, ćwiczeniach ruchowych. Zadbano o wszechstronny rozwój dzieci oraz ich socjalizację dzięki przebywaniu w grupie rówieśniczej. Podczas zajęć dzieci uczyły się przede wszystkim poprzez zabawę. Rozwijały myślenie przyczynowo - skutkowe, sprawność manualną, umiejętności poznawcze, wyobraźnię, skupienie uwagi. Zajęcia realizowane były z podziałem na tematy. Podopieczni doskonalili samodzielne wykonywanie czynności dnia codziennego (porządkowanie miejsca zabawy, dbanie o higienę osobistą, używanie sztućców, zmiana i sznurowanie obuwia, ubierania i rozbierania wierzchniego ubrania. Zajęcia przygotowywały dzieci do rozpoczęcia nauki szkolnej oraz sprawniejszego funkcjonowania w codziennym życiu.

Zajęcia dla grupy starszej realizowane były zgodnie z opracowanym przez wychowawcę i zatwierdzonego przez kierownika GOPS w Białych Błotach programem. Rozpoczynały się od odrabiania prac domowych, utrwalania i pogłębiania wiedzy szkolnej, luźnych rozmów, a kończyły na zajęciach wspierających różnokierunkowy rozwój uczestników. Do głównych celów, które stawiał sobie wychowawca w pracy z podopiecznymi należało: wyrównywanie niedociągnięć w nauce, zapewnienie bezpiecznego miejsca, pożyteczne spędzania czasu w przyjaznej atmosferze, szerzenie zdrowego stylu życia, dbanie o tradycje i zwyczaje świąteczne, wzmacnianie pozytywnych cech charakteru (empatia, tolerancja, uczciwość, życzliwość, samodzielność, wytrwałość, konsekwencja, pracowitość i innych).

Ważnym działaniem stale podejmowanym przez wychowawcę była współpraca z rodzicami oraz lokalną społecznością. W ubiegłym roku rodzice, mieszkańcy uczestniczyli w uroczystościach okolicznościowych, warsztatach, zajęciach. Wspierali działalność ośrodka poprzez drobne upominki dla dzieci w postaci książek, zabawek, gier, słodyczy oraz poprzez prowadzenie warsztatów rękodzielniczych.

Wszyscy uczestnicy zajęć w ośrodku objęci byli bezpłatnym dożywianiem. Każdego dnia dzieci otrzymywały posiłek. Był on urozmaicony, podawany w formie drugiego śniadania na zajęciach „Klubu malucha” lub podwieczorku, dania obiadowego dzieciom z grupy starszej. Podczas sobotnich zajęć odbywały się integracyjne zajęcia kulinarne. Dzieci poznawały gotowanie nieskomplikowanych, a zarazem smacznych dań. Nabywały podstawowych umiejętności takich, jak: obieranie, krojenie, siekanie, dekorowanie stołu czy kultura spożycia posiłku. Wymieniały się swoimi przepisami.

Z ośrodka regularnie korzystali seniorzy z koła „Kwiat Kruszyny”. W ramach umowy użyczenia seniorzy organizowali na terenie ośrodka spotkania klubu i uroczystości okolicznościowe, warsztaty oraz wykłady Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Ponadto placówkę udostępniano w ramach współpracy z sołtysem i radą sołecką Kruszyna Krajeńskiego na zebrania wiejskie i spotkania rady sołeckiej oraz na warsztaty florystyczne organizowane przez Gminne Centrum Kultury w Białych Błotach dla mieszkańców gminy.

Prawidłowe działanie placówki wspierane było przez pracowników etatowych zatrudnionych w charakterze sprzątaczk i robotnika gospodarczego. Do głównych zadań sprzątaczk należało utrzymanie czystości i porządku wewnątrz ośrodka, pomoc wychowawcy. Do obowiązków pracownika gospodarczego należała pielęgnacja trawników, drzew, żywopłotów, systematyczny przegląd i sprawdzanie porządku na placu zabaw, sprzątanie chodników, parkingu. W porze zimowej odśnieżanie i zabezpieczanie chodników oraz schodów do ośrodka i piwnicy.

W 2023 roku w ramach zadania polegającego na dostosowaniu placówki dla potrzeb osób niepełnosprawnych zamontowano system powiadamiania alarmowego o zagrożeniu pożarem, zakupiono i zainstalowano krzesło ewakuacyjne wraz z pokrowcem i znakiem informacyjnym oraz zakupiono matę ewakuacyjną.

W celu poprawy bezpieczeństwa osób korzystających z ośrodka zamontowano zewnętrzną lampę, która oświetla teren ośrodka i przyległy do niego. Zamontowano mechanizm laserowy wspomagający czujność pracy drzwi wejściowych. W oknach kuchennych i na sali zajęć zamontowano moskitiery i oraz żaluzje w kuchni. Placówka była wyposażona w celu zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa i komfortu uczestników.

Ośrodek Wsparcia i Integracji „Jagódka” w Trzcińcu

W 2023 roku z organizowanych w Ośrodku Wsparcia i Integracji „Jagódka” w Trzcińcu zajęć, warsztatów, półkolonii oraz innych spotkań okolicznościowych skorzystały 34 osoby. Stałych uczestników zajęć było 19, w tym 17 osób starszych, głównie seniorów - mieszkańców Trzcińca i 2 dzieci w wieku szkolnym. Pozostałe osoby okazjonalnie wzięły udział w zajęciach.

Placówka czynna była od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych tj. od godziny 14.00 do 18.00, wyjątek stanowiły warsztaty, gdzie godziny pracy ośrodka były odpowiednio dopasowywane.

W ośrodku realizowane były zajęcia dopasowane do aktualnych potrzeb lokalnego środowiska. Wychowawca opracowując i realizując program brał pod uwagę wiek, możliwości, oczekiwania oraz zainteresowania uczestników zajęć. Nadrzędnym celem było zachęcanie do aktywnego spędzania wolnego czasu, zmobilizowanie starszych mieszkańców do wyjścia z domu. Udział w zajęciach dał seniorom możliwość spędzenia czasu w miłej, domowej atmosferze i przyjaznym towarzystwie ponadto rozwijał ich zdolności manualne,

pobudzał do kreatywnego, twórczego myślenia. Mieszkańcy podczas spotkań mieli okazję by bliżej się poznać, a przede wszystkim by poczuć się potrzebną częścią lokalnej społeczności. Zajęcia realizowane były głównie w formie warsztatów, spotkań, uroczystości, wyjazdów.

Uczestnicy zajęć w Ośrodku Wsparcia i Integracji w Trzcińcu każdego dnia mieli zapewniony nieodpłatny posiłek w formie podwieczorku. Posiłki przygotowywane były wraz z najmłodszymi uczestnikami w ramach integracyjnych zajęć kulinarnych. Seniorzy w ośrodku mogli liczyć na wsparcie pedagogiczne, poradę w obsłudze telefonów komórkowych i multimediiów, pomoc w redagowaniu pism i dokumentów urzędowych. Wymiana doświadczeń między uczestnikami stanowi duże wsparcie dla nich.

Wychowawca systematycznie podnosi swoje kwalifikacje poprzez udział w warsztatach w ADH Hobby. Dzięki temu oferta zajęć w ośrodku jest bogatsza. Ponadto wychowawca utrzymuje stały kontakt i wymianę doświadczeń z instruktorami ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Cielu. Aktywnie współpracuje z wychowawcami świetlic i ośrodków GOPS wymieniając się doświadczeniami, ale również prowadząc warsztaty rękodzieła dla uczestników. Wychowawca ma stały kontakt z sołtysiem i radą sołecką Trzcińca w celu wspólnego dobra mieszkańców.

Funkcjonowanie Ośrodka Wsparcia i Integracji „Jagódka” wspierane było przez osobę zatrudnioną na umowę zlecenie na stanowisku sprzątaczkii oraz pracownika gospodarczego. Do ich obowiązków należało utrzymanie czystości i porządku zarówno w ośrodku, jak i na terenie przylegającym do budynku.

W ramach zadania dostosowania obiektów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach dla potrzeb osób niepełnosprawnych w ośrodku wykonano końcowe prace: zakupiono i zamontowano materac ewakuacyjny wraz z pokrowcem i znakiem informacyjnym, zamontowano system powiadamiania alarmowego o zagrożeniach pożarem, zamontowano uchwyty na kule oraz tablicę informacyjną.

W grudniu ubiegłego roku rozbudowano pomieszczenie magazynowe przy ośrodku. Na jego miejsce z funduszy sołeckich usadowiony został kontener z częściowym przeznaczeniem na potrzeby ośrodka oraz rady sołectwa Trzciniec.

Ośrodek „Jagódka” jest otwarty na współpracę z mieszkańcami Trzcińca, lokalną władzą, osobami prywatnymi i instytucjami. W zeszłym roku z pomieszczeń ośrodka korzystali mieszkańcy sołectwa podczas organizowanych zebrań wiejskich, spotkań informacyjnych, sołtys i członkowie rady sołeckiej na posiedzeniach rady oraz Gminne Centrum Kultury w Białych Błotach na organizację warsztatów.

Ośrodek Wsparcia i Integracji „Malina” w Murowańcu

Na przestrzeni 2023 roku z zajęć oferowanych w ośrodku łącznie skorzystały 64 osoby w różnym wieku. W zajęciach uczestniczyli najmłodsi mieszkańcy Murowańca - dzieci w wieku od 3 do 5 lat, które skupione były w grupie „Klubu malucha” oraz dzieci w wieku szkolnym, które stanowiły grupę starszą.

Placówka czynna była od poniedziałku do czwartku w godzinach od 11.00 do 18.00 oraz w piątki od godziny 13.00 do 18.00. Zajęcia odbywały się zgodnie z wcześniej opracowanym przez wychowawcę programem i zatwierdzonym przez kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białych Błotach. Wychowawca przygotowując program brał pod uwagę przede wszystkim wiek, możliwości, zainteresowania, oczekiwania odbiorców. Nadrzędnymi celami, które realizowano w 2023 roku było: wspieranie działań edukacyjnych szkoły poprzez pomoc w nauce, wspomaganie rozwoju psychicznego, społecznego, fizycznego, profilaktyka wychowawcza, zapewnienie aktywnego czasu pozaszkolnego w przyjaznej atmosferze. Ponadto rozwijanie zainteresowań intelektualnych, wrażliwości i aktywności twórczej, kształtowanie prawidłowych postaw społecznych, kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania kultury własnego narodu, a także dla innych kultur i tradycji. Wyrabianie i wzmacnianie cech charakteru, które pozwolą na właściwe funkcjonowanie w życiu. Poprzez udział w zajęciach dzieci i nastolatki uczyli się współpracy w grupie i przynależności do niej, rozwijali ciekawość świata, byli pobudzani do logicznego myślenia.

Najmłodsi uczestnicy zajęć w „Klubie malucha” mieli zapewnioną opiekę w kameralnej grupie. Uczyły się poprzez zabawę. Na miarę swoich sił dzieci rozwijały zdolności manualne, motorykę dużą i małą, koncentrację, zainteresowania, wyobraźnię. Poprzez uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych, plastycznych, ruchowych dzieci uczyły się komunikacji i współpracy w grupie rówieśniczej. Zajęcia realizowane były tematycznie. Dzieci wzmacniały i uczyły się wykonywania czynności dnia codziennego, jak np. kultura spożywania posiłków, nawyk mycia rąk, buzi, zębów, sprzątanía miejsca zabawy, używania zwrotów grzecznościowych, które były pomocne odpowiednim funkcjonowaniu.

Wychowankowie objęci byli bezpłatnym dożywianiem. Posiłek dostosowany był do pory dnia. Uczestnicy „Klubu malucha” otrzymywali posiłek w formie drugiego śniadania, natomiast „starszaki” w formie podwieczorku. Poza tym grupa starsza w ramach integracyjnych zajęć kulinarnych przygotowywała dania obiadowe, ciasta, sałatki. Zajęcia te odbywały się w każdy piątek. Nastolatki samodzielnie przygotowywały różne dania, które sami wcześniej zaplanowali. Podczas tych zajęć dzieci doskonaliły bądź uczyły się podstawowych umiejętności kulinarnych takich, jak: czytanie przepisów, wybór produktów, przygotowanie produktów, przyrządzanie, przyprawianie, podawanie. Wspólne gotowanie było doskonałą lekcją ćwiczenia umiejętności współpracy i komunikacji.

W 2023 roku ośrodek kontynuował współpracę z Kołem Przyjaciół Murowańca i okolic „Murowianka”, Kołem Gospodyń Wiejskich „Murowaniec Razem” oraz sołtysem miejscowości Murowaniec. W ramach podpisanych umów użyczenia bezpłatnie udostępniano pomieszczenia ośrodka w celu organizowania spotkań członków klubu, rady sołectkiej i mieszkańców Murowańca. W ramach współpracy z kołem seniorek zorganizowano wspólne warsztaty.

Prawidłowe działanie placówki wspierane było przez osoby zatrudnione na stanowisku sprzątaczkii oraz pracownika gospodarczego. Byli oni odpowiedzialni za ciągłe

utrzymanie czystości i porządku na terenie ośrodka i przyległym oraz drobne naprawy i prace malarskie, a także pomoc wychowawcy.

W ubiegłym roku w ramach zadania polegającego na dostosowaniu ośrodka dla potrzeb osób niepełnosprawnych wykonano następujące prace: montaż systemu powiadamiania alarmowego o zagrożeniu pożarem, zakup i montaż materaca ewakuacyjnego wraz z pokrowcem oraz znakiem informacyjnym.

Kalendarium imprez zrealizowanych w świetlicy i w ośrodkach wsparcia i integracji :

W 2023 roku zorganizowano następujące zajęcia, warsztaty, spotkania okolicznościowe, uroczystości:

- cyklicznych warsztaty profilaktyczne z grupą starszą - zajęcia poruszały temat kształtowania poczucia własnej wartości jako ochrony przed uzależnieniami,
- warsztaty z wykorzystaniem foamiranu „Przebiśnięgi”,
- warsztaty rękodzieła prowadzone przez zewnętrzną firmę: „Krokusy w doniczkę z foamiranu”,
- warsztaty mydlarskie prowadzone przez instruktorów ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Cielu – dzieci z „Klubu malucha” wykonały mydełka w wybranych przez siebie kształtach, kolorach i zapachach,
- spotkanie z okazji "Dnia Babci i Dnia Dziadka" dla dzieci z „Klubu malucha” oraz dzieci i młodzieży z grupy starszej i dla zaproszonych dziadków,
- zajęcia warsztatowe dla „Klubu malucha” pn. "Święto popcornu",
- bal karnawałowy dla uczestników „Klub malucha” oraz grupy starszej,
- spotkanie przy pączku – kultywowanie tradycji „Tłustego czwartku”,
- spotkanie w ostatni dzień karnawału „Ostatki”,
- urodzinowe spotkania przy kawie i herbacie,
- warsztaty w Muzeum „Pod łabędziem” w Bydgoszczy połączone ze zwiedzaniem, zorganizowane z okazji „Dnia kobiet”,
- warsztaty rękodzielnicze - wykonanie serduszek walentynkowych metodą patchwork - grupa starsza,
- warsztaty rękodzielnicze - wykonanie upominków świątecznych,
- integracyjne warsztaty z dziećmi i rodzicami - dekorowanie jajek, pisanek, wydmuszek – udział „Klubu malucha”,
- warsztaty tworzenia dekoracji wielkanocnych - jajka w technice powertex z kwiatami z foamiranu, pisanek w technice decoupage ze spękaniem dwuelementowymi, szklane doniczki na rzeźbę,
- warsztaty rękodzieła - tworzenie kartek okolicznościowych wielkanocnych, bożonarodzeniowych, imieninowych,

- uroczyste „Śniadanie Wielkanocne” z udziałem dzieci, młodzieży, rodziców, zaproszonych gości,
- spotkanie z pszczelarzem połączone z degustacją miodów oraz pogadanka na temat właściwości leczniczych i odżywczych miodu,
- warsztaty dekorowania etui na okulary tuszami i papierem ryżowym,
- warsztaty socjoterapeutyczne prowadzone raz w tygodniu oraz według potrzeb; poruszały różną tematykę mając na celu poprawę funkcjonowania uczestników, wzmacnianie poczucia własnej wartości, budowanie więzi w grupie.
- warsztaty plastyczno-rękodzielnicze - wykonanie upominków z okazji „Dnia Mamy i Taty”,
- integracyjna uroczystość pn. "Dzień Rodziny" z udziałem dzieci z „Klubu malucha”, grupy starszej, zaproszonych rodziców,
- wyjścia do Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy - regularne wyjścia na koncerty z cyklu „Muzyczne Poranki dla Seniorów”,
- uroczystość pod hasłem "Dzień Dziecka na wesoło”,
- uroczyste zakończenie roku szkolnego „Klub malucha”, grupa starsza, rodzice, zaproszeni goście,
- półkolonie letnie "Z profilaktyką na ty"- odbyły się dwa turnusy, w których łącznie udział wzięło 102 dzieci w wieku szkolnym. Uczestnicy brali udział w wycieczkach, warsztatach profilaktycznych, rękodzieła oraz w konkursach i zabawach,
- udział w ogólnopolskim projekcie edukacyjnym „Zabawa Sztuką”. Projekt ten skupiał się na wprowadzeniu dzieci do świata sztuki, rozwijaniu talentów oraz umiejętności,
- " Dzień kropki"- zajęcia w „Klubie malucha”,
- "Dzień przedszkolaka" - zajęcia według odrębnego scenariusza dla uczestników „Klubu malucha”,
- zajęcia rozwijające małą motorykę – tworzenie kartki imieninowej w formie pudełka z życzeniami,
- warsztaty zdobienia przedmiotów - szklane pojemniki ozdobione masą cernit, zdobienie szklanej ramki techniką sospeso,
- tworzenie motywów ozdobnych na torbach i koszulkach tuszami i masą rosnącą,
- akcja „Sprzątanie Trzcianca” zorganizowana z inicjatywy sołectwa Trzciniec,
- warsztaty rękodzielnicze pn."Obrazki przyrodnicze na folii" - grupa starsza,
- integracyjna wycieczka dzieci ze wszystkich świetlic pn. "Dzień ziemniaka" do Nadleśnictwa Nadkanale,
- cykliczne warsztaty interaktywne muzyczne z muzykiem pod hasłem: Muzyka, jako forma relaksacji i poznania siebie – tematy warsztatów „Pani jesień w pełnej krasie”, „Dzień Niepodległości”, „Mikołajki”,
- tworzenie lampionów jesiennych z papierem ryżowym i masą lekką,
- cykl warsztatów profilaktycznych prowadzonych przez terapeutę „Ku zdrowiu”,
- tworzenie obrazów techniką puringu oraz z motywem kwiatowym w technice rysunku,
- tworzenie mydełek z motywem zwierząt przez młodszych wychowanków,
- wspólne wykonywanie dekoracji 3d w tematyce świątecznej,

- integracyjna uroczystość taneczna z okazji „Międzynarodowego Dnia Seniora” – w spotkaniu udział wzięli członkowie „Klubu seniora” z Ciela, Kruszyna Krajeńskiego, Zielonki i Murowańca.
- spotkania integracyjne w „Klubie seniora” w Zielonce, w Cielu i Kruszyńce Krajeńskiej,
- warsztaty plastyczno-rękodzielniczych pn. "Różne oblicza dyni",
- warsztaty florystyczne -wykonanie stroików okolicznościowych, udział grupy starszej,
- konkurs świąteczny pn."Ozdoba bożonarodzeniowa z naturalnych materiałów" dla „Klubu malucha” i grupy starszej,
- warsztaty florystyczne dla mieszkańców zorganizowane przez Gminne Centrum kultury w Białych Błotach w ramach projektu LOWE,
- ćwiczenia usprawniające analizator wzrokowy u dzieci z problemami czytania i pisania, - zajęcia „Pięć kroków” – skuteczne sposoby na trudne rozmowy,
- „Dzień Pluszowego Misia" dla uczestników „Klub malucha”,
- warsztaty rękodzielnicze - "Jesienne lampiony"- grupa starsza,
- biwak nocny dla dzieci i młodzieży ze starszej grupy,
- integracyjne warsztaty kulinarne z rodzicami - pieczenie pierników - grupa starsza,
- integracyjne zajęcia z rodzicami - zdobienie pierników – „Klub malucha”,
- warsztaty rękodzielnicze - dekorowanie bombek prowadzone przez instruktora - grupa starsza,
- warsztaty rękodzielnicze -wykonanie choinek z materiałów naturalnych,
- warsztaty w glinie - tworzenia anioła podczas dwóch spotkań warsztatowych,
- warsztaty zimowe – lampiony z efektem szronu i śniegu, ozdobne bombki- dzwonki z masą lekką, zdobienia świec motywem zimowym,
- integracyjna uroczystość wigilijna z udziałem, dzieci, młodzieży, rodziców, zaproszonych gości.

Wydatki na poszczególne ośrodki wsparcia kształtowały się następująco :

Ośrodki Wsparcia i Integracji	Plan finansowy na 2023 r.	Poniesione wydatki
Wydatki ogółem:	676 379 zł	671 704 zł

b) W ramach tego zadania skierowano 4 osoby niepełnosprawne z terenu naszej gminy do Ośrodka Wsparcia – Środowiskowego Domu Samopomocy Nr 2 – Sekcja „Irys” przy ul. Gałczyńskiego 2 w Bydgoszczy. Gmina nie ponosiła odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia. Środowiskowy Dom Samopomocy nr 2 świadczy usługi następujące usługi :

- trening funkcjonowania w codziennym życiu, w tym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny, trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi;
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami, w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury;
- trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych oraz wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej;
- trening umiejętności spędzania czasu wolnego, w tym: rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem, udział w spotkaniach towarzyskich oraz kulturalnych;
- poradnictwo psychologiczne;
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia;
- niezbędną opiekę;
- terapię ruchową, w tym: zajęcia sportowe, turystykę i rekreację;
- inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy.

3) Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Głównymi aktami prawnymi regulującymi kwestie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określającymi zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie są: ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 535 t.j.) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870).

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego w Białych Błotach powołanego w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach zgodnie z art. 9 a pkt 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W 2023 roku odbyły się 3 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Zespół Interdyscyplinarny powołał 55 grup roboczych i diagnostyczno - pomocowych; odbyło się 150 posiedzeń grup roboczych i diagnostyczno - pomocowych. Prowadzono 70 procedur „Niebieskie Karty”, w tym 60 wszczęto w 2023 r. Pomocą objęto 174 osoby. Wszczęcie

procedury następowało na wniosek policji (33 procedur), oświaty (11 procedury), jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (13 procedury), Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (1 procedura) oraz przez placówki służby zdrowia (2 procedury).

Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa w roku 2023		
	ogółem	158
w tym	medycznego	18
	psychologicznego	96
	prawnego	21
	socjalnego i rodzinnego	174
	terapeutycznego	56
	pedagogicznego	69

Wszczywanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty		
liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart - A”	ogółem	60
	w tym przez Policję	33
	w tym przez przedstawicieli oświaty	11
	w tym przez przedstawicieli ochrony zdrowia	2
	w tym przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1
	w tym przez przedstawicieli pomocy społecznej	13
przekazane z innych zespołów interdyscyplinarnych		3
przekazane do prowadzenia do innego zespołu interdyscyplinarnego		2
liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta - C” przez członków grupy roboczej		46
liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta - D” przez członków grupy roboczej		29
Liczba grup roboczych z udziałem przedstawiciela „Żandarmerii Wojskowej”		6

liczba zakończonych procedur „Niebieskie karty”, z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie	26
liczba zakończonych procedur „Niebieskie karty”, z uwagi na brak zasadności podejmowania działań	16

Plan finansowy na 2023 r.	Poniesione wydatki
48 400 zł	48 322 zł

4) Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane były za świadczeniobiorców posiadających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekunów – na mocy ustawy o świadczeniach rodzinnych, oraz do zasiłku stałego na mocy ustawy o pomocy społecznej.

Rodzaj świadczenia	Plan finansowy na 2023 r.	Poniesione wydatki
Świadczenia przyznane na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych	137 398 zł	137 175 zł
Zasiłek stały	24 993 zł	24 896 zł

5) Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe

Pomoc finansowa w formie zasiłków przyznawana była na mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r. poz.901 t.j. ze zm.). Świadczeniami z pomocy społecznej objęto ogółem 262 rodzin; 591 osób w rodzinach.

a) Rzeczywista liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej (z wyłączeniem pracy socjalnej) w latach 2021 – 2023

Wyszczególnienie	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	281	254	262
Liczba osób w tych rodzinach	685	620	591

Źródło: Sprawozdanie roczne MRPiPS-03

b) Powody korzystania z systemu pomocy społecznej w latach 2021 – 2023 – pogrubioną czcionką zaznaczono główne powody przyznania pomocy, dominujące w danym roku

Powód korzystania z pomocy	Rok 2021		Rok 2022		Rok 2023	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	136	299	116	261	123	248
Bezdomność	8	8	9	9	13	13
Potrzeba ochrony macierzyństwa	20	106	12	62	15	70
Bezrobocie	64	168	55	153	60	163
Niepełnosprawność	149	360	131	318	140	307
Długotrwała lub ciężka choroba	120	260	115	245	145	198
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:	91	353	78	315	80	300
<i>rodziny niepełne</i>	42	151	35	106	38	112
<i>rodziny wielodzietne</i>	34	195	32	177	27	148
Przemoc domowa	9	30	7	27	6	23
Alkoholizm	31	58	23	55	29	53
Narkomania	3	5	3	5	4	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	11	14	5	12	3	7
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	1	2
Zdarzenie losowe	3	5	5	5	5	5

Źródło: Sprawozdanie roczne MRPiPS-03

(Powyżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach. Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumuje się).

Podstawową przesłanką do udzielenia wsparcia osobom i rodzinom w ramach pomocy społecznej jest trudna sytuacja życiowa, której nie można przezwyciężyć mimo uprzedniego wykorzystania wszystkich własnych środków, możliwości i uprawnień.

Trudna sytuacja życiowa to, w szczególności zaistnienie jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, przy uwzględnieniu kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy, który określa, że dochód na osobę w rodzinie od 1 stycznia 2022 r. nie może przekroczyć kwoty **600,00 zł netto na osobę w rodzinie i kwoty 776,00 zł netto w przypadku osoby samotnie gospodarującej**.

Jak ilustruje powyższa tabela, przyczyna przyznania pomocy z powodu bezrobocia uległa nieznacznemu wzrostowi w stosunku do roku poprzedniego o 5 rodzin. Zauważyć należy, że w 2023 r. zwiększyła się również liczba osób, która uzyskała wsparcie z powodu ubóstwa (dochód poniżej kryterium dochodowego - o 7 rodzin), z powodu niepełnosprawności i długotrwałej lub ciężkiej choroby (odpowiednio o 9 i 30 osób). Zmniejszeniu uległa także liczba rodzin korzystających ze wsparcia z powodu niepełnosprawności, przy czym, przesłanka ta stanowi wiodącą przyczynę udzielania pomocy w ostatnich 3 latach.

Zmniejszeniu uległa również grupa osób z występującym problemem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ok. 11% w porównaniu poprzednim rokiem.

Podobnie kształtuje się sytuacja rodzin, które uzyskały wsparcie z powodu długotrwałej choroby : w 2021 r. nastąpił wzrost liczby świadczeń przyznanych z tego powodu o ok. 10 % w stosunku do 2020 r.), natomiast w 2022 r. obserwujemy spadek liczby przyznawania zasiłków z uwzględnieniem tego problemu o ok. 6% . Nieznacznie spadła liczba rodzin, które uzyskały prawo do świadczeń z powodu występowania przemocy w rodzinie (-2 rodziny).

Na tej podstawie nasuwa się konkluzja, że w efekcie zmian na rynku pracy z powodu Covid-19 oraz wprowadzenia w życie rządowych programów wspierających rodzinę, wiodącą grupę świadczeniobiorców instytucji pomocy społecznej stanowią nadal osoby dotknięte problemami zdrowotnymi oraz nie potrafiące poradzić sobie w nowej rzeczywistości pozostawania bez pracy.

Pogrubioną czcionką zaznaczono dominujące powody przyznawania pomocy w danym roku.

Szczegółowe informacje na temat wykonania budżetu w ramach opisywanego zadania zawierają poniższe tabele :

Rodzaj zasiłku	Plan finansowy na 2023 r.	Poniesione wydatki
zasiłki okresowe <i>(dotacja celowa)</i>	490 300 zł	77 800 zł
zasiłki celowe <i>(środki własne)</i>		412 137 zł

6) Zasiłki stałe

Prawo do tego świadczenia otrzymały 43 osoby legitymujące się znacznym, bądź umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które jednocześnie spełniły kryteria ustawowe określone w ustawie o pomocy społecznej (776 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 600 zł na osobę w rodzinie). Wyplacono 426 świadczeń.

Plan finansowy na 2023 r.	Wydatki w 2023 r.
277 056 zł <i>(dotacja celowa)</i>	275 776 zł

7) Praca socjalna

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białych Błotach praca socjalna świadczona jest głównie w środowiskach osób i rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej oraz objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Zadanie to realizowane jest przez pracowników socjalnych, do których podstawowych obowiązków należy praca socjalna w środowisku i przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą ośrodka. Pracownik socjalny przeprowadzający wywiad środowiskowy już przy pierwszej wizycie analizuje wraz z klientem jego sytuację, zastanawia się nad możliwościami rozwiązywania problemów, udziela porad, informuje o przysługujących uprawnieniach, ukierunkowuje klienta na możliwości załatwiania jego spraw życiowych, motywuje do zmiany zachowania, które pomogłyby mu w dalszym życiu.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych tutejszego Ośrodka w roku ubiegłym objęła 386 rodzin (853 osoby w rodzinach) – bez uwzględnienia pracy socjalnej świadczonej na rzecz obywateli Ukrainy. Realizowane działania obejmowały w szczególności :

- 1) udzielaniu pomocy przy kompletowaniu dokumentów niezbędnych do otrzymania renty, emerytury świadczeń wyjątkowych (np. kombatanci) itp.,
- 2) ukierunkowaniu osób do odpowiednich instytucji,
- 3) pomocy w wypełnianiu różnego rodzaju wniosków, pism urzędowych m.in.: wnioski na zasiłek rodzinny, 500+, specjalny zasiłek opiekuńczy, wnioski do funduszu alimentacyjnego, wnioski do komornika, redagowanie pism do ZUS, Urzędu Skarbowego itp.
- 4) pomocy w redagowaniu pism procesowych, m.in.: pozwów o ustalenie ojcostwa, o alimenty, o rozwód, separację, pozew o rozdzielenie majątkową między małżonkami,
- 5) umożliwianiu klientom bezpłatnych konsultacji z prawnikiem, psychologiem, psychiatrą, terapeutami - w zależności od występujących potrzeb i problemów, w tym w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej - Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego przy GOPS,
- 6) uczeniu racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi,
- 7) organizowanie pomocy terapeutycznej - np. kierowanie do Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, Gminnej Komisji Przeciwdziałania Alkoholizmowi,
- 8) uświadamianiu klientom skutków choroby alkoholowej i motywowanie do leczenia,
- 9) kierowaniu wniosków do Gminnej Komisji Przeciwdziałania Alkoholizmowi, uczestniczeniu w posiedzeniach komisji,
- 10) stałej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy odnośnie aktualnych ofert pracy oraz szkoleń, a także uzyskiwanie potwierdzeń pisemnych rejestracji osób,
- 11) pomocy w uzyskaniu zatrudnienia np. poprzez kierowanie osób do zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy, skierowanie do prac społecznie użytecznych, czy robót publicznych,
- 12) skierowaniu wniosków do sądu o objęcie rodziny nadzorem kuratorskim, utrzymywaniu współpracy z kuratorami,
- 13) współpracy ze szkołami, pedagogami szkolnymi, psychologami w zakresie uzyskania informacji o małoletnich dzieciach,
- 14) współpracy z asystentami rodziny, sądem rodzinnym, służbą zdrowia itp.
- 15) współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy w zakresie pieczy zastępczej, w tym monitoring rodziny ubiegającej się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej,

- 15) kierowaniu osób o ustalenie stopnia niepełnosprawności do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bydgoszczy,
- 16) informowaniu ofiar przemocy o przysługujących im prawach oraz formach pomocy, kierowanie do specjalistycznego wsparcia,
- 17) kwalifikowanie dzieci na wypoczynek letni,
- 18) zachęcanie niepełnosprawnych mieszkańców gminy do uczestnictwa w zajęciach proponowanych przez miejscową infrastrukturę działającą na rzecz tej grupy osób (WTZ, ZAZ, ŚDS) i pośredniczenie w przyjęciu do tych placówek,
- 19) poszukiwanie miejsca pobytu dla zainteresowanych umieszczeniem w domu pomocy społecznej, czy zakładzie opiekuńczo-leczniczym,
- 20) informowaniu osób starszych, chorych, niepełnosprawnych o możliwości nieodpłatnego wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego lub skorzystania z transportu do placówek służby zdrowia w ramach CliR „Revita” funkcjonującego przy ośrodku,
- 21) podejmowanie działań interwencyjnych np. w sytuacji zdarzeń losowych, organizowanie pomocy i wsparcia dla poszkodowanych, organizowanie zbiórek publicznych,
- 22) podejmowanie działań zmierzających do objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych tych te osoby, które nie są ubezpieczone,
- 23) sporządzanie wywiadów alimentacyjnych na potrzeby własne, na rzecz innych jednostek pomocy społecznej oraz na potrzeby Sekcji Świadczeń Społecznych.

8) Ośrodki Pomocy Społecznej

Wydatki związane z działalnością GOPS obejmowały wynagrodzenia pracowników wraz z pochodnymi, bieżące wydatki związane z utrzymaniem ośrodka oraz wypłatę wynagrodzeń przyznanych przez sąd w związku z pełnieniem funkcji kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej (środki własne). Bieżące wydatki dotyczyły m.in. zakupu niezbędnego wyposażenia, czasopism, literatury, artykułów biurowych, środków czystości, opłaty mediów, konserwacji oraz naprawy sprzętu, opłat pocztowych i bankowych, informatycznych, konwojowanie gotówki, monitoring pomieszczeń, przeglądy techniczne, usługi telekomunikacyjne, podróży służbowych, odpisów na ZFŚS, szkoleń, ubezpieczeń mienia.

Stan zatrudnienia w ramach wszystkich zadań realizowanych przez GOPS wynosił 24 etaty - (w ramach rozdziału 85219).

Plan finansowy na 2023 r.	Poniesione wydatki Stan wykonania	
ogółem : 3 171 795 zł	ogółem : 3 097 307 zł	
	w tym:	
	1) koszty utrzymania ośrodka	3 089 507 zł
	2) wynagrodzenie dla kuratorów	7 800 zł

9) Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Usługami opiekuńczymi objęte zostały osoby samotne, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania ze względu na wiek lub stan zdrowia – 28 osób. Usługi świadczone były przez opiekunki w domu klienta, na podstawie pisemnej decyzji administracyjnej i obejmowały niesienie pomocy w czynnościach dnia codziennego, takich jak np.: sprzątanie, pranie, gotowanie posiłków, robienie zakupów, palenie w piecu, organizowanie wizyt lekarskich.

Ponadto świadczone były specjalistyczne usługi opiekuńcze. W ramach zadań zleconych gminie usługi skierowane zostały do grupy 36 osób z zaburzeniami psychicznymi (finansowanie z dotacji celowej). Ze środków gminnych sfinansowano suo dla 2 osób bez zaburzeń psychicznych. Usługi tego typu obejmują osoby, które wymagają specjalistycznej pomocy dostosowanej do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. W ramach realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych prowadzona była m.in. terapia behawioralna, w szczególności w środowiskach z występującym autyzmem, indywidualne zajęcia o charakterze rehabilitacyjnym, terapia logopedyczna, sensoryczna i pedagogiczna, rehabilitacja ruchowa, zajęcia uspołeczniające i poszerzające umiejętności społeczne.

Rodzaj pomocy	Plan finansowy na 2023 r.	Poniesione wydatki
usługi opiekuńcze <i>(środki własne)</i>	305 949 zł	273 181 zł
specjalistyczne usługi opiekuńcze <i>(dotacja celowa)</i>	584 366 zł	584 321 zł

10) Pomoc w zakresie dożywiania

W ramach zadania realizowano program rządowy pn. „Posiłek w szkole i w domu”. Prowadzono dożywianie dzieci i młodzieży w formie obiadu w szkołach, przedszkolach i żłobku, z wyłączeniem przerw wakacyjnych. Posiłki spożywało 39 dzieci z 19 rodzin; zrealizowano 3 879 świadczeń). Ponadto podopiecznym GOPS udzielano pomocy w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup żywności. Świadczenia przyznawane były głównie w formie gotówkowej. Zasiłki na zakup żywności przyznawane były również w formie rzeczowej tym środowiskom, w których stwierdzono wydatkowanie przyznawanej pomocy niezgodnie z przeznaczeniem określonym w decyzji administracyjnej, w celu zapobieżenia wydatkowaniu przyznanej pomocy na inne artykuły. Zasiłki celowe przyznano 108 rodzinom (246 osobom w tych rodzinach; zrealizowano 510 świadczeń).

Źródło finansowania	Plan finansowy na 2023 r.	Poniesione wydatki
dotacja celowa	133 920 zł	130 787 zł
środki własne	89 280 zł	87 191 zł

11) Pozostała działalność

a) Celem „REVITY” jest niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym – szczególnie najuboższym mieszkańcom naszej gminy. „REVITA” stanowi bardzo ważne narzędzie w pracy pracowników socjalnych ośrodka z niepełnosprawnym klientem i jego rodziną. stanowi również istotne ogniwo w szeroko rozumianym procesie rehabilitacji społecznej i zawodowej. Usługi świadczone przez CliR „REVITA” są nieodpłatne, dlatego też kierowane są w pierwszej kolejności do podopiecznych GOPS. W ramach działalności prowadzona jest wypożyczalnia sprzętu pomocniczego (np. balkoniki rehabilitacyjne, chodziki 4, 3, i 2 kołowe, materace przeciwoślizgowe, w tym zmiennociśnieniowe, materace rehabilitacyjne do ćwiczeń, wózki inwalidzkie, łóżka rehabilitacyjne, kule). Osoby starsze, chore, niepełnosprawne, które pozbawione są możliwości dotarcia do placówek służby zdrowia, na rehabilitację, załatwienia spraw urzędowych, dowożone są środkiem transportu, którym dysponuje „Revita” do w/w placówek. Z zaproponowanej oferty usług skorzystało 67 osób.

b) Realizowano również inne zadania, zgodnie z poniższym zestawieniem:

Plan finansowy na 2023 r.	Poniesione wydatki
559 744 zł	ogółem : 484 577
	- Clir „REVITA” 23 936 zł
	- pobyt dziecka w pieczy zastępczej 153 762 zł
	- obsługa programu „Czyste powietrze” 701 zł
	- opłacenie transportu medycznego dla klienta GOPS 2 000 zł
	- Kluby „Senior+” 302 027 zł
	- zasiłki stałe i składka zdrowotna dla obywateli Ukrainy 2 151 zł

c) **Prowadzenie Klubu „Senior+”**

Gmina Białe Błota chcąc zintegrować środowisko osób starszych w kwietniu 2019 r. podjęła uchwałę o wprowadzeniu Samorządowego Programu "Białobłocki Senior", który zakłada powstawanie Klubów "Senior+" w każdej miejscowości należącej do gminy. Klub Senior+ w Łochowie powstał w 2018 r. w Cielu w roku 2019 dzięki wsparciu oraz dofinansowaniu przyznanemu w ramach Modułu I programu. Swoją faktyczną działalność Klub w Łochowie rozpoczął w roku 2019, natomiast w Cielu zajęcia rozpoczęły się w 2020 r. Plan zajęć Klubów jest dostosowany do potrzeb uczestniczących Seniorów. Kluby Senior+ zrzeszają mieszkańców Gminy.

Gmina Białe Błota chcąc zintegrować środowisko osób starszych w kwietniu 2019 r. podjęła uchwałę o wprowadzeniu Samorządowego Programu "Białobłocki Senior", który zakłada powstawanie Klubów "Senior+" w każdej miejscowości należącej do gminy. Klub Senior+ w Łochowie powstał w 2018 r. a w Cielu powstał w roku 2019 dzięki wsparciu i dofinansowaniu z Modułu I. Swoją działalność Klub w Łochowie rozpoczął w roku 2019 a w Cielu 2020 r.

Plan zajęć Klubów jest dostosowany do potrzeb uczestniczących Seniorów. Kluby Senior+ zrzeszają mieszkańców Gminy .Wychodząc na przeciw oczekiwaniom i potrzebą seniorów organizowane są zajęcia rozwijające zainteresowania seniorów. Organizowane są warsztaty różnego typu wzmacniające seniorów umysłowo jak i fizycznie. Szybko okazało się, że seniorzy posiadają wiele umiejętności manualnych dlatego też z chęcią oraz wielkim zaangażowaniem wykonują wszelakie ozdoby, które są wykorzystywane na organizowanych imprezach okolicznościowych. Prace są tworzone różnymi metodami. Do dekoracji ozdób używano farby,

filc, wycinanki, wstążki, wiklinę. Seniorzy uczestniczyli w wielu warsztatach tematycznych, które były ciekawą odskocznią dnia codziennego. Odbývają się warsztaty kulinarne - gdzie seniorzy uczą siebie nawzajem ciekawych potraw. Dwa razy w tygodniu odbywa się blok ćwiczeń gimnastycznych wykonywanych przy użyciu piłek, gum, szarf, wprowadzone zostały zajęcia z tańca terapeutycznego. W ramach aktywności fizycznej odbywają się wyjścia do lasu na spacer przy technice nordic walking.

Klub Senior + w Łochowie finansowany jest w całości ze środków własnych gminy – obecnie jest w trwałości projektu - dofinansowanie zadania realizowanego w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2021 Moduł II „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+”/Klubu „Senior+”. Trwałość zakończy się 31.12.2024 r. Ilość seniorów – 44.

Klub Senior + w Cielu finansowany jest ze środków własnych gminy oraz otrzymał dofinansowanie zadania realizowanego w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2022 Moduł II „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+”/Klubu „Senior+”. Ilość seniorów – 30.

Plan finansowy na 2023 r.		Poniesione wydatki	
KS Ciele:	140 500 zł	KS Ciele:	140 145 zł
w tym:		w tym:	
- dotacja celowa	52 500 zł	- dotacja celowa	52 488 zł
- środki własne	88 000 zł	- środki własne	87 657 zł
KS Łochowo:	162 000 zł	KS Łochowo:	161 882 zł
w tym:		w tym:	
- dotacja celowa	0 zł	- dotacja celowa	0 zł
- środki własne	162 000 zł	- środki własne	161 882 zł

d) Karta Dużej Rodziny

- Podstawa prawna: Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2023 r., poz. 2424 ze zm.).

Osoby uprawnione do posiadania KDR:

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Przez rodzica rozumie się także rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka.

Prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom:

- w wieku do 18. roku życia,
- w wieku do 25. roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,

ale wyłącznie w przypadku, gdy w chwili składania wniosku w rodzinie jest co najmniej troje dzieci spełniających powyższe warunki.

Wniosek, w imieniu rodziny, może złożyć każdy pełnoletni jej członek. Jeśli któryś z członków rodziny mieszka w innej gminie, wniosek złożony dodatkowo w jego gminie, wymieniając wszystkich członków rodziny, ale zaznaczając „nie wnoszę o przyznanie Karty Dużej Rodziny”.

Karty Dużej Rodziny w formie tradycyjnej dostarczane były do gminy w terminie 30 dni od daty wpłynięcia do podmiotu, który drukuje Karty Dużej Rodziny, zestawu danych niezbędnych do personalizacji Kart objętych zamówieniem, pod warunkiem, że liczba Kart wysyłanych do danej gminy będzie wynosiła co najmniej 15 sztuk. W przypadku gdy liczba zamówień z danej gminy była mniejsza niż 15, wysyłka realizowana była w terminie nie dłuższym niż kolejne 30 dni.

Karta elektroniczna w aplikacji mObywatel jest dostępna dla wszystkich posiadaczy aktywnej Karty, niezależnie, czy Karta jest w postaci tradycyjnej, elektronicznej.

W roku 2023 wydano – 349 Karty Dużej Rodziny.

W Gminie Białe Błota każdy zamieszkujący gminę posiadacz Karty Dużej Rodziny jest objęty Samorządowym Programem Białobłocka Rodzina Wielodzietna.

Program Białobłocka Rodzina Wielodzietna oferuje:

- zniżkę w wysokości 50% opłaty za świadczenia przedszkolne w Gminnym Przedszkolu „Wróżka” w Białych Błotach; - bezpośrednio w przedszkolu – po okazaniu KDR
- zniżkę w wysokości 50 % opłaty za pobyt dziecka w Gminnym Integracyjnym Żłobku „U Misia” w Łochowie; - bezpośrednio w żłobku – po okazaniu KDR
- zwrot poniesionych kosztów w wysokości 50% miesięcznej opłaty za zużycie 2m³ wody od osoby
- zwrot poniesionych kosztów w wysokości 30 % opłaty od jednego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość położoną na obszarze gminy Białe Błota za zbieranie i odbieranie odpadów komunalnych w sposób selektywny
- zwrot poniesionych kosztów w wysokości 50 % miesięcznej opłaty za bilet miesięczny na autobusy komunikacji międzygminnej linii 91, 92 i 96 kursującej pomiędzy gminą Białe

- Błota, a miastem Bydgoszcz z wyłączeniem osób które korzystają z uprawnień nabytych z tytułu posiadania Metropolitarnej Karty Uczniowskiej lub Metropolitarnej Karty Malucha
- zwrot poniesionych kosztów w wysokości 50 % miesięcznej opłaty za zakup obiadów szkolnych dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Białe Błota
 - zwrot poniesionych kosztów w wysokości 50 %; nie więcej niż 135 zł za pobyt każdego dziecka w innym niż Gminnym Integracyjnym Żłobku „U Misia” w Łochowie oraz w utworzonych filiach
 - zwrot poniesionych kosztów w wysokości 50%; nie więcej niż 100 zł za pobyt każdego dziecka w innym niż Gminnym Przedszkolu „Wróżka” w Białych Błotach oraz w utworzonych filiach
 - zwrot poniesionych kosztów w wysokości 50% miesięcznej opłaty za bilet miesięczny na autobusy PKS kursujący pomiędzy gminą Białe Błota a miejscem nauki i pracy.

Podstawa prawna:

Uchwała Nr RGK.0007.9.2020 Rady Gminy Białe Błota z dnia 10 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia samorządowego programu przyznającego uprawnienia członkom rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie gminy Białe Błota o nazwie „Białobłocka Rodzina Wielodzietna” zmieniona uchwałą nr RGK.0007.97.2020 Rady Gminy Białe Błota z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia samorządowego programu przyznającego uprawnienia członkom rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie gminy Białe Błota o nazwie „Białobłocka Rodzina Wielodzietna”, zmieniona uchwałą nr RGK.0007.62.2021 Rady Gminy Białe Błota z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia samorządowego programu przyznającego uprawnienia członkom rodzin wielodzietnych zamieszkałych na terenie gminy Białe Błota o nazwie „Białobłocka Rodzina Wielodzietna”.

e) Pomoc materialna o charakterze socjalnym tzw. stypendia szkolne

Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego przysługuje:

- uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych – do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia,
- wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki,
- uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych – do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy

w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne w roku 2023 nie mogła być większa niż kwota 600,00 zł netto (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowania kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wydano 117 decyzji.

Poniesiono następujące wydatki:

dotacja celowa :	75 408 zł
środki własne:	19 472 zł

III. DZIAŁ 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

1) Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Warsztat Terapii Zajęciowej "Dąb" przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej jest placówką pobytu dziennego dla **25 osób z niepełnosprawnościami**, realizującą zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej. Wszyscy uczestnicy WTZ „DĄB” posiadają orzeczenia wydane przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Przyczyną niepełnosprawności dominującą wśród uczestników WTZ „Dąb” są choroby psychiczne oraz upośledzenie umysłowe i upośledzenie narządu ruchu. Jedenaścioro uczestników posiada niepełnosprawność sprzężoną. Prowadzona przez Warsztat Terapii Zajęciowej „Dąb” rehabilitacja zawodowa i społeczna odbywała się zgodnie z opracowanymi przez Radę Programową Warsztatu Terapii Zajęciowej „Dąb” przy GOPS w Białych Błotach Indywidualnymi Programami Rehabilitacji. Rada Programowa WTZ nie rzadziej niż raz na pół roku oceniała efekty osiągniętych postępów w rehabilitacji zawodowej i społecznej uczestników.

Głównym celem Warsztatu Terapii Zajęciowej „Dąb” jest stwarzanie osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywrócenia umiejętności do podjęcia zatrudnienia.

Zgodnie z planem działalności WTZ rehabilitacja odbywa się poprzez następujące formy, rodzaje i metody terapii:

- 1. Terapia indywidualna.** Uczestnik zajęć wykonywał zadania dobrane do jego możliwości i zainteresowań w sposób indywidualny tak, aby korygowały one jego deficyty oraz zaburzenia w różnych sferach.
- 2. Terapia grupowa.** Kilko uczestników wykonywało różne, bądź te same zadania, przebywając w jednej pracowni. Program pracy uczestników WTZ oraz ich przynależność do pracowni był uzależniony od indywidualnych predyspozycji, deficytów oraz posiadanych umiejętności.
- 3. Terapia zbiorowa.** Uczestnicy wykonywali jednocześnie te same zadania, pracując we właściwym dla siebie tempie.

Rodzaje terapii zajęciowej zastosowane w procesie rehabilitacji:

- a/ Ergoterapia** - stosowanie terapii poprzez wykonywanie różnego rodzaju prac i zajęć manualnych.
- b/ Socjoterapia, psychoterapia i psychoedukacja** - zastosowanie terapii zaburzeń zachowania i zaburzeń emocjonalnych w toku spotkań grupowych oraz rozmów indywidualnych, a także kształtowanie wzorców odpowiednich zachowań.
- c/ Arteterapia** - stosowanie terapii poprzez kontakt bierny i czynny ze sztuką i kulturą.
- d/ Rehabilitacja ruchowa** – dostosowana do indywidualnych potrzeb uczestników.
- e/ Zajęcia z zakresu kultury zdrowotnej.**
- f/ Trening ekonomiczny jako instrument motywacyjny.**

Ergoterapia była realizowana w poszczególnych pracowniach, których zadaniem było przygotowanie uczestników do samodzielności w życiu codziennym, odpowiadającej ich możliwościom fizycznym i intelektualnym, prowadzącej do czynnego udziału w życiu społecznym oraz podjęcia zatrudnienia.

a/ Terapia w pracowni dnia codziennego. W ramach terapii były prowadzone:

- prace porządkowe, takie jak: sprzątanie powierzchni płaskich, sprzątanie łazienek, dezynfekcja powierzchni, pranie i prasowanie fartuchów.
- zajęcia samoobsługi w życiu codziennym - wyrabianie podstawowych nawyków dbania o higienę osobistą oraz wytwarzanie nawyków prozdrowotnych.
- trening ekonomiczny:
 - odróżnianie i liczenie nominałów, planowanie wydatków

- orientacja w dochodach własnych, oszczędzanie
- kształtowanie umiejętności dokonywania prostych zakupów: ćwiczenia w używaniu pieniędzy jako środka płatniczego
- socjoterapia: praca z grupą, dyskusje, pogadanki, trening rozwiązywania problemów.

Zajęcia uzupełniające:

- trening funkcji poznawczych
- trening motoryki małej
- ludoterapia (układanki edukacyjne, puzzle, gry strategiczne, gry tematyczne, gry planszowe).

Wartości terapeutyczne podejmowanych działań rehabilitacyjnych:

- ćwiczenia w zakresie samoobsługi i higieny osobistej
- trening w zakresie samodzielności w życiu codziennym
- umiejętności odpowiedniego zachowania się
- trening w zakresie wyglądu zewnętrznego
- ćwiczenia w dbaniu o czystość bliskiego otoczenia.

b/ Terapia w pracowni multimedialnej i technik graficznych. Zajęcia prowadzone w tej pracowni miały na celu zdobycie umiejętności obsługi różnych sprzętów, wyrabianie nawyku dbania o bezpieczeństwo, zachowania czystości na stanowisku pracy oraz rozwijanie kreatywności. W ramach tej pracowni prowadzone były następujące zajęcia:

- zajęcia informatyczne – służyły zdobywaniu umiejętności związanych z obsługą komputera oraz wykorzystania ich w życiu codziennym: posługiwanie się Internetem, pracy w edytorze tekstu Word oraz pracy z programem PowerPoint w celu tworzenia prezentacji multimedialnych na wybrany temat. Prowadzona była nauka zapisywania i odczytywania danych na komputerze, zakładania kont mailowych, prowadzenia korespondencji za pomocą Internetu. Prowadzony był trening zdobywania potrzebnych informacji za pomocą wyszukiwarek internetowych i przetwarzania ich na własny użytek. Po opanowaniu podstaw obsługi edytora tekstu prowadzono naukę redagowania prostych pism urzędowych, podań, CV, itp.
- zajęcia graficzne – wszelkie czynności wykonywane na zajęciach były związane z tworzeniem obrazów graficznych w formie zaproszeń, kartek świątecznych i okolicznościowych, dyplomów i wizytówek, tworzeniem grafiki komputerowej do celów

projektowych, drukowaniem, kopiowaniem, segregowaniem, przecinaniem, przycinaniem, oprawianiem, składaniem i zszywaniem, sklejeniem wcześniej przygotowanego materiału. Zadania miały na celu pobudzenie procesu twórczego. Nauka podstawowych czynności związanych z uruchamianiem i obsługą urządzeń poligraficznych i biurowych (maszyny kopiującej, gilotyny, laminarki, bindownicy oraz innych maszyn i narzędzi pomocniczych).

W pracowni Multimedialnej i technik graficznych odbywają się również zajęcia:

- **arteterapii** – rysowanie, malarstwo, sztuki użytkowe, zdobnictwo dekoratorskie. W zakresie multimedialnych technik obróbka szaty graficznej do małych i dużych form dokumentów, redagowanie i przygotowywanie form graficznych do gazetki warsztatowej „Głos Dębu” z wykorzystywaniem Internetu w szukaniu nowych elementów graficznych oraz czcionek.

Wartości terapeutyczne wykonywanych zadań:

- ćwiczenia koncentracji
- usprawnienie koordynacji wzrokowo-ruchowej
- ćwiczenia w zakresie dokładności pracy
- ćwiczenia w zakresie samodzielnego planowania, kontrolowania i wykonywania zadań
- trening umiejętności pracy w zespole
- praktyka zawodowa służąca próbie wejścia na rynek pracy
- ćwiczenia rozwijające poczucie estetyki oraz kreatywność
- ćwiczenia grafomotoryczne.

c/ Terapia w pracowni rękodzieła i sztuk plastycznych. Zajęcia prowadzone w tej pracowni miały na celu podtrzymywanie lub wykształcenie umiejętności posługiwania się różnymi narzędziami i materiałami. Zapoznanie się z nowymi technikami i wskazywanie na możliwość łączenia ich w dowolny sposób. Zwrócenie uwagi na estetykę wykonywanej pracy oraz ekonomiczne wykorzystanie dostępnych materiałów, poprzez planowanie pracy przed jej rozpoczęciem. Rehabilitacja polegała na nauce umiejętności takich jak: szycie, malowanie, tkanie, szydełkowanie, zabawkarstwo, wycinanie, filcowanie, wykonywanie ozdób na odzieży, maskotek, toreb, ozdób do domu. Nauka pozyskiwania materiałów z recyklingu i wtórnego wykorzystywania ich. Dbanie o porządek w miejscu pracy i przestrzeganie zasad bezpieczeństwa. Rozwijanie kreatywności oraz nauka realizacji pomysłów za pomocą odpowiednio dobranych technik. Nauka poprzez tworzenie gotowych wyrobów.

- zajęcia krawieckie – miały na celu rozwijanie umiejętności manualnych, ćwiczenie dokładności poprzez wykonywanie form wykroju, krojenie materiału, wycinanie elementów, naukę obsługi maszyn szyjących, reperowanie odzieży. Uczestnicy poznali podstawowe techniki czynności krawieckich, w tym: nawlekanie nitki na igłę, robienie pętelki, rozpoczęcie i zakańczanie szycia ręcznego, łączenie dwóch tkanin ścięciem za igłą i na

okrętkę, wykonywanie prostych ściegów ozdobnych: sznureczek, łańcuszek, krzyżakowy, pętelkowy, dziergany, przyszywanie guzików z dwiema i czterema dziurkami oraz guzików na tzw. „nóżce”, haftek, zatrzasków, ręczne dzierganie dziurek, posługiwanie się taśmą krawiecką.

- zajęcia dekoratorskie – służyły zapoznawaniu się z różnorodnymi technikami plastycznymi, które wykorzystywane były następnie w celach zdobniczych:

- florystyka – praca z szyszkami jako podstawa teoretyczna i praktyczna do wykonywania kompozycji (wianków, obrazów, stroików).

- aplikacje – filcowe, materiałowe oraz zdobnictwo koralikami, guzikami, pasmanterią koronkową i dekoracje z różnorodnych rodzajów tkanin. Zajęcia miały na celu usprawnienie umiejętności manualnych oraz treningu dokładności i precyzji wykonywanej pracy.

- zajęcia tkackie – ich celem było wykonanie rzeczy użytkowych i dekoracyjnych. Zastosowano następujące techniki: tkanie na krośnie, na ramkach, wyplatanie makramy i breloczków itp.

- zajęcia artystyczne – miały na celu rehabilitację zawodową poprzez rozwijanie sprawności manualnej, zapoznawanie uczestników z podstawowymi technikami plastycznymi: malarstwo, rysunek, poznawanie form przestrzennych, kompozycji oraz rozwijanie własnej kreatywności przy wykorzystaniu różnorodnych materiałów. Celem zajęć było pobudzanie wyobraźni, kształtowanie poczucia estetyki, a także ćwiczenie dokładności i cierpliwości.

Wartości terapeutyczne:

- trening usprawniania umiejętności manualnych
- zdobywanie umiejętności wykonywania szycia ręcznego i maszynowego
- zdobycie umiejętności posługiwania się narzędziami krawieckimi
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień plastycznych
- zapoznawanie się z narzędziami i materiałami do działań plastycznych
- usprawnienie koordynacji wzrokowo-ruchowej
- trening staranności i koncentracji.

d/ Terapia w pracowni edukacji technicznej. W tej pracowni uczestnicy rozwijali zdolności manualne oraz koordynację wzrokowo – ruchową podczas wykonywania prostych czynności związanych z obróbką różnorodnych materiałów. Wykonywano różnego rodzaju prace z wykorzystaniem drewna i sklejk, takie jak: cięcie, szlifowanie, malowanie. Uczestnicy uczyli

się posługiwać zarówno prostymi jak i bardziej skomplikowanymi narzędziami stolarskimi. W ramach zajęć uczono też dbałości o teren wokół budynku i ogród. Do zadań tej pracowni zalicza się również tworzenie wyrobów ceramicznych. Podczas wykonywanych prac uczestnicy zwracali uwagę na bezpieczeństwo oraz zapoznawali się z prawidłowym użyciem narzędzi i maszyn, wskazując ewentualne zagrożenia. Zdobywali umiejętność prawidłowej organizacji stanowiska pracy.

- zajęcia stolarskie – służyły nauce łączenia ze sobą elementów drewnianych poprzez zastosowanie kleju do drewna lub wkrętów i dopasowywanie odpowiednich kształtów do konstrukcji. Nabywaniu umiejętności rozróżniania drewna, posługiwania się podstawowymi narzędziami stolarskimi niezbędnymi do obróbki i wykonania z drewna różnorodnych elementów dekoracyjnych i przedmiotów użytkowych: tac, pudełek, ramek oraz elementów dekoracyjnych dla potrzeb pozostałych pracowni oraz przeznaczonych na sprzedaż.

- zajęcia gospodarcze – posłużyły rozwijaniu umiejętności przydatnych do wykonywania drobnych napraw sprzętu domowego oraz renowacji drewnianych mebli, przy prowadzeniu prac porządkowych i prac ogrodniczych w środowisku WTZ. Uczono posługiwania się narzędziami i sprzętami ogrodniczymi. Poprzez wszelkiego rodzaju prace ogrodnicze uczestnicy zdobywali wiedzę niezbędną do pielęgnacji roślin, dostosowanej do zmieniających się pór roku i warunków atmosferycznych. Wykonując wspólnie zaplanowane zadania, uczestnicy rozwijali umiejętność efektywnej współpracy w grupie.

- zajęcia ceramiczne jako technika modelowania różnymi technikami ceramicznymi. Zapoznano uczestników ze sposobami realizacji obiektu ceramicznego – charakterystyka, funkcje, przeznaczenie ceramiki, związki z innymi dziedzinami sztuki użytkowej i rzemiosła. Charakterystyka i wykorzystanie różnego rodzaju glin. Metody suszenia i zabezpieczania obiektów ceramicznych w czasie pracy. Zdobnictwo w ceramice, sposoby wykończenia powierzchni, szlifowanie, angobowanie, szkliwienie. Przekazano informacje o sposobach używania narzędzi, przyrządów i przyborów niezbędnych do obróbki gliny. Zajęcia z ceramiki służyły do rozwijania umiejętności posługiwania się narzędziami służącymi do obróbki ceramicznej, poznawania rodzajów gliny, nauki wykonywania naczyń i form ceramicznych. Udzielano i utrwalano informacje techniczne na temat obsługi pieca do wypalania ceramiki oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Wartości terapeutyczne:

- praktyka zawodowa służąca próbie wejścia na rynek pracy
- ćwiczenie wytrwałości i odpowiedzialności za powierzone zadanie i jego ukończenie
- ćwiczenie tempa pracy
- dbałość o narzędzia pracy
- edukacja ekologiczna

- rozwijanie kreatywności
- usprawnianie motoryki małej
- nauka ekonomicznego wykorzystywania materiałów
- dbałość o narzędzia pracy i nabywanie pewności siebie w posługiwaniu się nimi
- edukacja z zakresu BHP.

e/ Terapia w pracowni umiejętności osobistych. Działalność tej pracowni ma na celu przygotowanie uczestników do samodzielnego życia oraz odnajdywania się w różnych rolach społecznych i lepszego rozumienia świata, siebie oraz innych ludzi. Działanie terapeutyczne, podejmowane w pracowni uwzględniały potrzeby i indywidualne zdolności każdego z uczestników w taki sposób, aby potrafił on wywiązać się z powierzonych mu czynności lub zadań. Uczestnicy zdobywali wiedzę m.in. na temat tego jak zachować się w miejscach publicznych, jak załatwić sprawę w urzędach, jak wysłać list, jak korzystać z planu miasta, czy komunikacji publicznej, a także jak korzystać z miejsc publicznych i dóbr kultury. Treningiem realizowanym w ramach tej pracowni było przygotowanie uczestników do jak najbardziej samodzielnego, świadomego i aktywnego życia w społeczeństwie, jak również pomoc w zdobywaniu umiejętności i ukształtowaniu postaw, które są niezbędne do życia autonomicznego i przejawiania zachowań prospołecznych. Wśród licznych zadań spoczywających na pracowni umiejętności społecznych znajdowały się następujące wartości terapeutyczne:

- kształtowanie umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej,
- przygotowanie do pełnienia ról społecznych,
- kształtowanie empatii,
- doskonalenie realizacji w stawianych sobie obowiązkach.

Socjoterapia, psychoterapia i psychoedukacja były prowadzone w celu rozpoznania indywidualnych zasobów i potrzeb uczestników. Służyły rozwijaniu kompetencji potrzebnych do efektywnego pełnienia ról społecznych oraz modelowania akceptowalnych społecznie zachowań. Były pomocne we wspieraniu w kryzysach emocjonalnych oraz w nauce rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji. Miały na celu stymulowanie procesów poznawczych, takich jak: pamięć, myślenie, uwaga, orientacja w czasie, miejscu i przestrzeni. Posłużyły w profilaktyce z zakresu zdrowia psychicznego, fizycznego i emocjonalnego. Przygotowywały do podjęcia pracy poprzez motywowanie, rozwijanie zdolności i zainteresowań.

Metody i techniki socjoterapii:

a/ludoterapia – zabawy manipulacyjne, zabawy tematyczne, zabawy konstrukcyjne, zabawy i gry dydaktyczne

b/terapia ruchem – gry i zabawy ruchowe połączone z elementami rytmiki i tańca. Nauka czynności życia codziennego – trening samoobsługi

c/ trening umiejętności społecznych – nawiązywanie relacji, prowadzenie rozmów i podtrzymywanie kontaktów, aktywne słuchanie, asertywność, rozwiązywanie konfliktów

Metody i techniki psychoterapii i psychoedukacji:

a/ psychoedukacja - pogadanki, drama, warsztaty grupowe, rozmowy indywidualne, rysunki terapeutyczne,

b/ trening funkcji poznawczych - gry planszowe, zabawy ruchowe, materiały dydaktyczne i terapeutyczne,

c/ interwencja kryzysowa i terapia wspierająca - wsparcie emocjonalne, analiza sytuacji kryzysowej, wypracowanie rozwiązań i sposobów radzenia sobie w chwili kryzysu emocjonalnego

d/ warsztaty i treningi interpersonalne - scenki sytuacyjne, warsztaty, pogadanki,

e/ współpraca z terapeutami, instruktorami oraz rodzicami – obserwacja uczestnicząca, regularne konsultacje z instruktorami w celu wspólnego stworzenia programu terapii, utrzymywanie kontaktu z opiekunami w celu omawiania spraw bieżących.

Wartości terapeutyczne:

- integracja i rozwijanie kompetencji samopomocowych, kompetencji społecznych, samodzielności i motywacji do pracy
- wskazanie oraz wzmocnienie zasobów i mocnych stron uczestników, co pozwalało na określenie ich predyspozycji zawodowych
- rozwijanie sfery emocjonalnej i osobowościowej oraz zapobieganie dysharmonii rozwojowych.

Arteterapia realizowana była poprzez zajęcia artystyczne, których celem było rozwinięcie umiejętności autoekspresji poprzez choreoterapię, muzykoterapię, filmoterapię, biblioterapię i sztukę użytkową.

Metody i techniki zastosowane w arteterapii:

a/ muzykoterapia:

- muzykoterapia bierna – muzyka aktywizująca, relaksacyjna, trening relaksacyjny.
- muzykoterapia czynna – muzykowanie uczestników z wykorzystaniem instrumentów Orffa, nauka śpiewania nowych piosenek, body percussion, quizy muzyczne. Muzykoterapia była ważną formą rehabilitacji, która umożliwiała naukę relaksacji, odreagowywanie napięć

i emocji, integracji grupy we wspólnym muzykowaniu i zabawach rytmicznych. Muzyka stymuluje zaburzone funkcje i uwrażliwia na wartości artystyczne.

b/ malarstwo – malowanie farbami plakatowymi, akwarelami, farbami akrylowymi,
c/ teatroterapia – psychodrama, drama, pantomima,

d/ filmoterapia – seanse filmowe w ramach zajęć na terenie WTZ,

e/ choreoterapia – ćwiczenia muzyczno-ruchowe, improwizacje ruchowe przy muzyce, naśladowanie ruchów.

Wartości terapeutyczne:

- podtrzymywanie umiejętności posługiwania się różnymi materiałami i narzędziami w celu rozwijania autoekspresji
- wyrażanie swobodnej ekspresji poprzez zajęcia rytmiczne i ruchowe
- zdobywanie umiejętności radzenia sobie z napięciem oraz odreagowywania emocji.

Zajęcia z zakresu rehabilitacji ruchowej. W pracy z uczestnikami wykorzystywano kinezyterapię (orbitrek, rower stacjonarny). Ćwiczenia z zakresu gimnastyki korekcyjnej miały na celu niwelowanie schorzeń układu kostno-stawowego i mięśniowego, kształtowanie nawyku prawidłowej sylwetki oraz aktywizację fizyczną i psychiczną uczestników.

Zajęcia z zakresu kultury zdrowotnej realizowano poprzez:

- a/ pogadanki na temat utrzymania właściwej higieny osobistej oraz otoczenia
- b/ pogadanki edukacyjne w kilkuosobowych grupach uczestników na temat utrzymania właściwej higieny intymnej
- c/ w ramach potrzeb uzupełniano apteczkę pierwszej pomocy przedlekarskiej
- d/ prowadzenie regularnych kontroli stanu sanitarno – higienicznego uczestników
- e/ pogadanki edukacyjne na temat zdrowego trybu życia.

Trening ekonomiczny jako instrument motywacyjny. Uczestnicy w 2023 roku otrzymywali w ramach treningu ekonomicznego środki finansowe, wypłacane zgodnie z obowiązującym w WTZ Regulaminem Organizacyjnym oraz ZASADAMI TRENINGU EKONOMICZNEGO. Trening ekonomiczny obejmował wszystkie metody terapii zmierzające do wyposażenia uczestnika w umiejętności gospodarowania pieniędzmi, poprzez poznawanie ich wartości. Trening ekonomiczny był dostosowany do indywidualnego programu rehabilitacji każdego uczestnika i miał za zadanie rozwijanie umiejętności wydatkowania pieniędzy w czynnościach życia codziennego w zakresie:

- naukę podstawowych pojęć ekonomicznych takich jak: pieniądź, wartość pieniądza, nominały, kontrahent, usługa, towar

- kształtowania i podtrzymywania orientacji wartości pieniądza, towaru lub usługi
- umiejętności planowania wydatków zgodnie ze swoimi indywidualnymi potrzebami
- naukę gospodarowania pieniędzmi, orientacji w cenach towarów i usług
- planowania potrzebnych zakupów przy wyborze odpowiedniego kontrahenta
- planowania oszczędności.

Metody pracy:

- a/ słowne
- b/ praktyczne
- c/ oglądowe
- d/ waloryzacyjne
- e/ objaśniająco-poglądowe
- f/ programowane
- g/ weryfikujące
- h/ rekonstruujące
- i/ inne w miarę potrzeb – samodzielne pozyskiwanie wiedzy.

Współpraca z rodzicami i opiekunami prawnymi. Istotną rolę w przebiegu rehabilitacji uczestników odgrywa współpraca z ich rodzicami i opiekunami prawnymi. Bardzo ważnym zadaniem rodziców lub opiekunów jest utrzymanie i utrwalanie efektów terapii prowadzonej w warsztacie. Aby było to możliwe, psycholog, rehabilitant i instruktorzy terapeuci pozostają w stałym kontakcie z rodzicami lub opiekunami. Udzielają wsparcia, informują na bieżąco o funkcjonowaniu uczestników w WTZ oraz dzielą się posiadaną wiedzą specjalistyczną udzielając porad. Oferowano:

- a/ pomoc w rozwiązywaniu spraw dotyczących zdrowia uczestników warsztatu, co miało m.in. na celu zmniejszanie skutków ich niepełnosprawności;
- b/ pomoc w rozwiązywaniu codziennych problemów życiowych i załatwianiu spraw urzędowych;
- c/ udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy finansowej ze środków PFRON w ramach programów celowych i związana z tym pomoc w załatwianiu formalności;
- d/ udzielanie informacji o przysługujących prawach.

Współpraca z podmiotami pomocy społecznej w celu niesienia pomocy rodzinom lub opiekunom prawnym uczestników. Kontynuowana była współpraca z pracownikami socjalnymi z Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej w Białych Błotach i Sicienku. Współdziałanie to miało charakter typowej pracy socjalnej tj. pomocy uczestnikom i ich rodzicom lub opiekunom prawnym w załatwianiu spraw urzędowych, osobistych, w dotarciu do środowiska lokalnego, do osób potrzebujących wsparcia w różnych aspektach.

Psycholog. Praca psychologa w okresie zawieszenia działań placówki w związku z pandemią polegała na kontakcie telefonicznym z poszczególnymi uczestnikami i udzielaniu rozmów wspierających. Rozmowy wykonywano głównie podczas godzin pracy. Po wstępnym zebraniu deklaracji dotyczących potrzeb wsparcia psychologicznego, także poza godzinami i miejscem pracy, przeprowadzano rozmowy z uczestnikami a także ich opiekunami. Rozmowy dotyczyły zazwyczaj bieżących spraw życiowych uczestników, nie tyle wynikających z faktu trwania pandemii i braku możliwości uczestnictwa w zajęciach stacjonarnych, co z indywidualnych uwarunkowań i problemów psychicznych uczestników.

Tematyka poruszanych rozmów to między innymi:

- sposoby radzenia sobie ze stresem, relaksacja i trening uważności
- kontrolowanie nieprzyjemnych emocji, sposoby redukcji agresji
- metody skutecznej komunikacji interpersonalnej oraz rozwiązywania konfliktów
- praca nad samooceną i podwyższaniem poczucia własnej wartości.

Uczestnicy w liczbach w zakresie postępów w zaradności osobistej i samodzielności, rehabilitacji społecznej i rehabilitacji zawodowej. Proces rehabilitacji w Warsztacie Terapii Zajęciowej "Dąb" prowadzony był zgodnie z opracowanym dla każdego uczestnika Indywidualnym Programem Rehabilitacji. Każdy program został utworzony i zweryfikowany na podstawie zgromadzonej dokumentacji, wywiadu, obserwacji oraz działań i zachowania w placówce oraz szczegółowej punktowej oceny. W programie określone zostały poszczególne sfery i kierunki działań dla każdego uczestnika indywidualnie, stosownie do jego predyspozycji, które to wynikają z posiadanej niepełnosprawności. Programy zawierały wskazania i zalecenia zarówno z zakresu rehabilitacji zawodowej jak i społecznej. Każdy program został podzielony na trzy części, które były schematami działań w zakresie zaradności osobistej i samodzielności, rehabilitacji społecznej oraz rehabilitacji zawodowej.

Rehabilitacja społeczna. Rehabilitacja społeczna była prowadzona jako całokształt działań wspierających uczestników warsztatu w życiu społecznym. Z ustawowej definicji wynika, że rehabilitacja społeczna postrzegana jest głównie jako: wyrabianie zaradności osobistej oraz pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, likwidację barier, w szczególności: architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, a także w komunikowaniu się i dostępie do informacji, kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi. W związku z tym w procesie rehabilitacji skupiano się na umiejętnościach i kompetencjach samodzielności, w tym jak najlepszym przygotowaniu do pełnienia ról społecznych poprzez:

- a/ rozwój umiejętności dnia codziennego we właściwej pracowni terapeutycznej – pracownia dnia codziennego,
- b/ rozwój różnych form i umiejętności nawiązywania i utrzymywania kontaktów społecznych

- w pracowni umiejętności osobistych,
- c/ zdobywanie umiejętności uczestnictwa w życiu społecznym w środowisku lokalnym,
- d/ poprawę kondycji psychicznej,
- e/ rozwój umiejętności niezbędnych we współżyciu i we współpracy z innymi osobami,
- f/ rozwój psychofizycznych nawyków i sprawności przydatnych w życiu i pracy,
- g/ usprawnianie ruchowe i poprawę kondycji fizycznej.

Rehabilitacja zawodowa. Rehabilitacja zawodowa w działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej "Dąb" pełniła nadrzędną rolę. Wynikało to zarówno z założeń ustawodawcy jak i idei powstania tego typu placówki, a tym samym finansowania ze środków publicznych tj. PFRON i samorząd powiatowy. Jednak w 2021 roku założenia te nie zostały zrealizowane ze względu na długotrwałe zawieszenie działalności WTZ (pandemia COVID-19) i związane z tym nieobecności uczestników. Przygotowanie osoby niepełnosprawnej do podjęcia zatrudnienia jest procesem długotrwałym i wymaga prawidłowego wskazania na bieżące potrzeby rynku zbytu. Sprzedaż wyrobów i usług wykonanych przez uczestników warsztatu w ramach realizacji programu terapeutycznego nie jest głównym celem działalności warsztatu, a jedynie sposobem na zapewnienie osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Dochody ze sprzedaży wyrobów wytwarzanych w procesie rehabilitacji stanowią wartość dodaną, w szczególności na płaszczyźnie rehabilitacji zawodowej, co jest zgodne z § 10 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej.

Wdrażanie uczestników do pełnienia roli pracownika w celu podjęcia zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej, zakładzie pracy chronionej lub na otwartym rynku pracy jest nadrzędnym celem procesu rehabilitacji zawodowej, w którym należy uwzględnić:

- a/ ograniczenia wynikające z poszczególnych rodzajów niepełnosprawności,
- b/ przeciwwskazania lekarskie do podjęcia zatrudnienia
- c/ przystosowanie stanowiska pracy do indywidualnych potrzeb uczestnika
- d/ przygotowania do zatrudnienia na konkretnym stanowisku pracy:
 - potrzebę zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy i zgłaszania gotowości do zatrudnienia,
 - pomoc w prowadzeniu rozmów kwalifikacyjnych z przyszłym pracodawcą,
 - uzyskanie wsparcia w zakresie szkoleń dla osób niepełnosprawnych.

Niżej wykazane środki finansowe pozyskane zostały na działalność Warsztatu ze Starostwa Powiatowego. Wydatki ilustruje poniższa tabela.

Plan finansowy na 2023 r.	Poniesione koszty
ogółem: 81 933 zł	ogółem: 81 933 zł w tym: - dotyczące działalności WTZ ze środków Powiatu Bydgoskiego 81 933 zł
	- integracja społeczna uczestników 2 657 zł *
	<i>* (środki pochodzące ze sprzedaży wyrobów i usług)</i>

Poza w/w środkami finansowymi działalność WTZ finansowana była z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), który jest funduszem celowym działającym na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Środki te przekazywane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy. Dane w zakresie wykorzystania środków z PFRON przedstawia poniższa tabela.

Plan finansowy na 2023 r.	Poniesione wydatki
ogółem: 737 400 zł	ogółem: 737 322 zł w tym:
	- wynagrodzenia pracowników, nagrody jubileuszowe, składki na ubezpieczenie społeczne, fundusz pracy, świadczenia urlopowe, fundusz socjalny 549 000 zł
	- koszty materiałów, energii elektrycznej i ciepłej oraz innych mediów, usług materialnych i niematerialnych 52 799 zł
	- dowóz uczestników, eksploatacja samochodu, obsługa działalności WTZ 93 212 zł
	- ubezpieczenie uczestników 365 zł
	- trening ekonomiczny 2 485 zł
	- materiały do terapii i wyposażenie WTZ 38 000 zł
	- koszty szkoleń pracowników 400 zł
	- wpłaty podstawowe i dodatkowe do PPK 1 061 zł

IV. DZIAŁ 855 - RODZINA

1) Udzielone świadczenia

Prawo do świadczeń ustalane było na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2023r. poz. 390 t. j. ze. zm.), ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2023r. poz. 1993 t. j.), ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2023 r. poz. 1429), ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” (Dz.U. z 2023r. poz. 1923 ze zm.) oraz na podstawie przepisów wykonawczych.

Zestawienie wypłaconych świadczeń rodzinnych

Forma pomocy	Liczba świadczeń 2021 r.	Liczba świadczeń 2022 r.	Liczba świadczeń 2023 r.
Zasiłek rodzinny	6 086	5 349	4 233
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, art.5 ust. 3 ustawy (złotówka za złotówkę)	609	281	330
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (becikowe)	70	65	32
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	186	106	82
Samotnego wychowywania dziecka	272	276	248
Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 358	1 277	979
Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	484	596	516
Rozpoczęcie roku szkolnego	311	405	244
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	828	897	788

Analiza danych zawartych w tabeli pozwala zauważyć, że w 2023 r. nastąpił kolejny spadek wypłat większości wymienionych świadczeń. O wymienione w tabeli zasiłki ubiegać się mogą tylko te rodziny, których dochody oscylują na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę. Oznacza to, że polskim rodzinom wzrosły dochody, co skutkuje brakiem spełnienia określonych kryteriów dochodowych, a tym samym brakiem możliwości ubiegania się o wymienione w tabeli świadczenia rodzinne.

Wyłacone świadczenia opiekuńcze, w tym:

Forma pomocy	Liczba świadczeń 2021 r.	Liczba świadczeń 2022 r.	Liczba świadczeń 2023 r.
Zasiłek pielęgnacyjny	5 294	5809	6 116
Świadczenie pielęgnacyjne	1 543	1795	1 909
Specjalny zasiłek opiekuńczy	53	40	3
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (dot. świadczenia pielęgnacyjnego i SZO)	1 019 ŚP	1126 ŚP	1 228 ŚP
	45 SZO	37 SZO	0 SZO
Składki na ubezpieczenie zdrowotne (od SZO)	480 ŚP	601 ŚP	626 ŚP
	27 SZO	27 SZO	0 SZO

Obserwujemy wzrost wypłat zasiłku pielęgnacyjnego (o ok. 5%), świadczenia pielęgnacyjnego (ok. 6%) oraz składek na ubezpieczenie społeczne od wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych w stosunku do lat poprzednich. Po raz kolejny znacznemu spadkowi uległa liczba wypłaconych specjalnych zasiłków opiekuńczych (ok. 36 % w 2022 r. i ok. 93 % w 2023r.). Świadczenie to przyznawane jest osobom rezygnującym z zatrudnienia z powodu **sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności (łącznie ze wskazaniami określonymi w ustawie).**

Świadczenia rodzicielskie

Forma pomocy	Liczba świadczeń 2021 r.	Liczba świadczeń 2022 r.	Liczba świadczeń 2023 r.
Świadczenie rodzicielskie	307	301	227

Nastąpił spadek wypłat świadczenia rodzicielskiego dla osób, które nie są uprawnione do zasiłku macierzyńskiego (zatrudnienie na umowy cywilnoprawne, osoby bezrobotne – niezależnie od faktu zarejestrowania w Urzędzie Pracy, studenci) : w 2022 r. ok. 2%, w 2023 r. ok. 25%).

Od maja 2014 roku GOPS realizuje zadanie jakim jest przyznawanie i wypłata zasiłków dla opiekunów, czyli dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Zasiłki dla opiekunów osób niepełnosprawnych

Forma pomocy	Liczba świadczeń 2021 r.	Liczba świadczeń 2022 r.	Liczba świadczeń 2023 r.
Zasiłek dla opiekuna	37	21	0
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	25	14	0
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	1	0	0

W roku ubiegłym tj. w 2023 r. nie przyznano wymienionych świadczeń z uwagi na to, że osoby zmieniły status uprawnienia z zasiłku dla opiekuna na świadczenie pielęgnacyjne. Składka na ubezpieczenie zdrowotne dotyczy osób, które spełniły kryteria do objęcia wsparciem w postaci w/w świadczeń.

Jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł – „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł, przyznane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923). Świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Forma pomocy	Liczba świadczeń 2021 r.	Liczba świadczeń 2022 r.	Liczba świadczeń 2023 r.
Świadczenie „Za życiem”	2	4	3

Liczba świadczeń wypłaconych ogółem wynosiła **16 178**, z tego: zasiłki rodzinne **4 233**, dodatek z tyt. urodzenia dziecka **7**, dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego **82**, dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka **248**, dodatek z tytułu wychowywania w rodzinie wielodzietnej **979**, dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji **516**, dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego **244**, dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem **772**, dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania **16**, zasiłek pielęgnacyjny **6116**, świadczenie pielęgnacyjne **1909**, jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka **32**, zasiłek dla opiekunów **0**, specjalny zasiłek opiekuńczy **3**, świadczenie rodzicielskie **227**, jednorazowe świadczenie „Za życiem” **3**, świadczenia z funduszu alimentacyjnego **791**.

Składki na ubezpieczenie społeczne–**1228** świadczeń, z tego: świadczenie pielęgnacyjne **1228**, specjalny zasiłek opiekuńczy **0**, zasiłek dla opiekunów **0**.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2023 r. poz.1993). Wsparcie finansowe w tej formie przysługuje osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez osobę uprawnioną 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia. W przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyżej niż 500,00 zł.

W stosunku do części dłużników trwa postępowanie mające na celu ustalenie organu właściwego dłużnika lub stwierdzono, iż nie istnieje organ właściwy do przeprowadzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ przebywa on w areszcie śledczym, zakładzie karnym lub poza granicami RP.

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego przedstawia się następująco:

Forma pomocy	Liczba świadczeń	Liczba świadczeń	Liczba świadczeń
	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Fundusz alimentacyjny	1 122	945	791

Świadczenia wychowawcze (Program 500+)

Od 1 kwietnia 2016 roku do dnia 1 stycznia 2022 r. Sekcja Świadczeń Społecznych przy GOPS realizowała ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W ramach realizacji ustawy przyznawane było świadczenie wychowawcze, które wynosi 500 zł miesięcznie na dziecko, niezależnie od dochodu. Od stycznia 2022 roku zadanie to przejęte zostało przez ZUS. Świadczenie to podlega unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, jako klasyczne świadczenie rodzinne. Od początku okresu świadczeniowego 2022/2023, tj. od dnia 1 czerwca 2022 r., zaszła istotna zmiana, dotycząca wpłaty świadczenia wychowawczego przyznawanego w związku z zastosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Przepisy o koordynacji stosuje się w przypadku, kiedy wnioskodawca lub drugi rodzic dziecka mieszka lub pracuje, albo pobiera świadczenie, takie jak np. emerytura, renta, czy zasiłek dla bezrobotnych w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Szwajcarii lub w niektórych przypadkach Wielkiej Brytanii. W okresie od stycznia 2023 r. do grudnia 2023 r. GOPS wypłacał świadczenie wychowawcze w ramach koordynacji.

1. Liczba świadczeń 15
2. Liczba decyzji 10

Forma pomocy	Liczba świadczeń	Liczba świadczeń	Liczba świadczeń
	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Świadczenie wychowawcze 500 +	62 395	65 712	60 *

Realizacja zadania przedstawiała się następująco :

ogółem: 8 554 927 zł	ogółem: 8 638 075 zł
	w tym: dotacja celowa 8 518 615 zł
	środki własne 119 460 zł
	1) wypłata świadczeń społecznych_ 7 445 776 zł
	w tym:
	- świadczenia rodzinne wraz z dodatkami 7 039 444 zł
	- świadczenia z funduszu alimentacyjnego 365 562 zł
	- świadczenia wychowawcze – Program 500+ 28 770 zł
	- program „Za życiem” 12 000 zł
	składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezp. społecznego 821 352 zł

	3) koszty obsługi ogółem w tym: - dotacja celowa - środki własne	370 947 zł 251 487 zł 119 460 zł
--	---	---

2) Wspieranie rodziny

a) Asystentura rodziny obejmowała realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zadaniem asystenta rodziny jest przede wszystkim praca nad podnoszeniem kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej, bądź zagrożone są umieszczeniem w formach opieki świadczonych poza rodziną biologiczną.

Wspieranie rodzin w ramach asystentury realizowane było poprzez :

- wzmocnianie roli i funkcji rodziny: udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych , rozmowy instruktażowe z rodzicami, modelowanie ich zachowań wobec dzieci, rozmowy dyscyplinujące dzieci, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie
- zwiększanie świadomości rodzicielskiej: motywowanie do organizowania czasu wolnego dzieciom i spędzania go wspólnie z całą rodziną, uwrażliwienie na kontrolę zdrowia dzieci, instruowanie rodziców jak wspierać dzieci w realizacji obowiązku szkolnego i nauce szkolnej, motywowanie rodziców do poszukiwania zainteresowań i pasji dzieci.

Asystenci wspierali rodziców w składaniu wniosków do poradni psychologiczno – pedagogicznych w celu zdiagnozowania dziecka, jak również do komisji orzekania o niepełnosprawności w celu uzyskania stosownych orzeczeń. Podopieczni byli mobilizowani do udziału w organizowanych warsztatach dla rodziców w celu podnoszenia swojej wiedzy jak i skorzystania z możliwości wymiany doświadczeń z innymi rodzicami biorącymi udział w szkoleniu. Wsparcie rodzin odbywało się również poprzez pomoc rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych i psychologicznych. Wielu podopiecznych skorzystało z nieodpłatnego wsparcia psychologicznego oferowanego w Rodzinnym Punkcie Konsultacyjnym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białych Błotach. W ramach działalności Punktu rodziny korzystały również z porad prawnika i terapeuty uzależnień.

Asystenci towarzyszyli rodzinom podczas spraw sądowych. Przygotowywali je do udziału w rozprawach i udzielali wsparcia emocjonalnego. Pomagali w załatwianiu spraw urzędowych polegających na rozmowach z urzędnikami, wypełnianiu formularzy, i przygotowywaniu wymaganych dokumentów rodziny.

Wsparcie polegało również na pomocy w uzyskaniu należnych świadczeń, stypendiów szkolnych i dodatków mieszkaniowych.

W celu aktywizacji zawodowej asystenci rodziny motywowali podopiecznych do poszukiwania pracy zarobkowej, wspierali w wyszukiwaniu ofert pracy, motywowali do zdobywania dodatkowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych.

W środowiskach objętych asystenturą duży nacisk był skierowany na poprawę sposobu prowadzenia gospodarstwa domowego. Rodziny mobilizowane były do systematycznej dbałości o higieniczny i schludny wygląd mieszkania. Podopieczni uczyli się jak racjonalnie gospodarować posiadanymi środkami pieniężnymi i zapobiegać zadłużeniom.

Praca asystentów prowadzona była wielokrotnie w celu poprawy sytuacji rodzinnej i zatrzymania działań przemocowych. W tym celu asystenci współpracowali z zespołem interdyscyplinarnym, kuratorami sądowymi, komisją do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych, policją, powiatowym centrum pomocy rodzinie, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, przedszkolami, szkołami, młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii oraz ośrodkami wychowawczymi.

Kobiety w ciąży zostały objęte szczególną pomocą w przypadku zagrożenia ciąży i stwierdzonych wad prenatalnych dziecka. Asystenci służyli radą i pomocą zagwarantowaną kobietom w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem."

Opisane działania odbywają się w atmosferze życzliwości, towarzyszenia i zrozumienia. Asystenci dążą do wzmacniania pozytywnych cech osobowości podopiecznych. Udzielane wsparcie i działania instruktażowe zamiast wyręczania sprawiają, że rodziny podnoszą poczucie własnej wartości i wiarę w swoją sprawczość.

Praca z rodzinami zgodnie z przepisami ustawy odbywa się w miejscu wskazanym przez rodzinę (zazwyczaj jest to miejsce zamieszkania) i polega przede wszystkim na bezpośrednich spotkaniach z podopiecznymi.

W 2023 r. asystenturą zostało objętych ogółem 26 rodzin (rotacyjnie), z tego 53 osoby pełnoletnie i 62 dzieci. Sześcioro dzieci zostało umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej a ośmioro było zagrożonych umieszczeniem poza rodziną biologiczną.

W ramach programu „Za życiem” udzielono również porad dwóm rodzinom spodziewających się dziecka z wadami prenatalnymi.

Plan finansowy na 2023 r.	Poniesione wydatki	
ogółem: 230 050 zł	asystentura rodziny	225 957 zł

3) Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023, finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego

Celem Programu było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby zainteresowane miały możliwość skorzystania ze wsparcia asystenta m.in. przy wykonywaniu czynności samoobsługowych, w tym w utrzymaniu higieny osobistej i czynnościach pielęgnacyjnych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról społecznych, podczas przemieszczania się poza

miejszem zamieszkania, w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Program ma na celu również przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im uczestnictwa w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, czy sportowych.

W programie uczestniczyły osoby niepełnosprawne z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (**41 osób**) oraz osoby z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (**12 osób**), **3 dzieci do 16 roku życia** z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności. Zatrudniono **43 asystentów osobistych**. Zrealizowano ogółem **20 692 h usług**.

Plan finansowy na 2023 r.	Poniesione wydatki
1 013 708 zł	ogółem : 798 587 zł
	w tym:
	- wynagrodzenie asystentów osobistych 756 290 zł
	- koszt przejazdu 36 040 zł
	- ubezpieczenie AOOON 1 527 zł
	- koszty obsługi 4 730 zł

Dział V. Inne zadania realizowane w 2023 r.

1) Warsztat Terapii Zajęciowej „Dąb” :

Realizacja zadań w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w WTZ „Dąb” w Białych Błotach w 2023 r.:

1. Instalacja systemu powiadamiania alarmowego o zagrożeniu pożarem – 6 837 zł;
2. Zakup materaca ewakuacyjnego oraz maty ewakuacyjnej – 2 889 zł.

2) Pomoc dla osób z Ukrainy 2023 r. :

a) Świadczenie jednorazowe na rzecz uchodźców z Ukrainy (300 zł)

Liczba złożonych wniosków	38
Liczba osób objętych pomocą	39
Łączna kwota pomocy (bez kosztów obsługi)	11 700,00 zł
Koszty obsługi	222,15 zł

b) Świadczenia pomocy społecznej na rzecz uchodźców z Ukrainy

Liczba złożonych wniosków (z tego:)	30	
1. Obiady szkolne	Liczba złożonych wniosków	2
	Liczba dzieci objętych pomocą	2
	Liczba świadczeń	119
	Kwota	1 271,52 zł
2. Zasiłki stałe	Liczba złożonych wniosków	1
	Liczba osób objętych pomocą	1
	Liczba świadczeń	12
	Kwota zasiłków	1 973,64 zł
	Kwota składki zdrowotnej	177,60 zł
3. Zasiłki celowe i w naturze	Liczba złożonych wniosków	14
	Liczba osób objętych pomocą	13
	Liczba świadczeń	35
	Kwota świadczeń	14 920,00 zł

c) Świadczenia rodzinne i dodatki na rzecz uchodźców z Ukrainy

Liczba złożonych wniosków	44
Liczba rodzin uprawnionych	41
Liczba wypłaconych świadczeń	699

Rodzaj świadczenia	Liczba złożonych wniosków	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
Zasiłek rodzinny	501	501	60 450
Dodatek z tytułu wielodzietności	198	63	5 985
Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka		73	14 089
Dodatek z tytułu dojazdu do szkoły		26	1 794
Dodatek z tytułu urodzenia dziecka		2	2 000

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego		22	2 200
Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka		12	1 320
Świadczenie rodzicielskie	3	25	21 119
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	2	2	2 000
Zasiłek pielęgnacyjny	5	65	14 029
Świadczenie pielęgnacyjne	3	36	88 488
Składka społeczna przy świadczeniu pielęgnacyjnym		36	24 352
Składka zdrowotna przy świadczeniu pielęgnacyjnym		36	7 964

d) Stypendia szkolne dla uczniów z Ukrainy

Rodzaj świadczenia	Liczba złożonych wniosków	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Stypendia szkolne	47	40	38 04

3) Dodatek węglowy

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2021 r. o dodatku węglowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 1692 ze zm.) Gmina Białe Błota rozpoczęła przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków o przyznanie tego świadczenia. Dodatek węglowy w wysokości 3 000 zł zasilają budżety gospodarstw domowych, których źródłem ogrzewania był węgiel lub paliwa węglopochodne.

W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach prowadził 5 postępowań odwoławczych. Do dnia 31.12.2023 r. 4 postępowania odwoławcze zostały zakończone prawomocnym rozstrzygnięciem sądu administracyjnego. 1 postępowanie odwoławcze nadal jest w toku. Wyplacono 1 świadczenie:

- wypłacono dodatków w wysokości: **54 000 zł**
- koszty obsługi zadania: **1 078 zł.**

4) Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła

Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1991 ze zm.) zapewniała wsparcie dla gospodarstw domowych poprzez pokrycie części nakładów wynikających ze wzrostu kosztów ogrzewania. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach przyjmował i rozpatrywał wnioski o dodatki do innych źródeł ciepła.

Dodatek przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego były:

- kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peluletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
- kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, albo
- kocioł olejowy.

W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach prowadził 4 postępowania odwoławcze. Do dnia 31.12.2023 r. 3 postępowania odwoławcze zostały zakończone prawomocnym rozstrzygnięciem organu administracji publicznej.

Wyplacono 3 dodatki na łączną kwotę 5 000 zł, w tym:

- pellet drzewny lub inna biomasa – 3 000 zł (1 osoba)
- drewno kawałkowe – 2 000 zł (2 osoby)
- gaz LPG – 0 zł
- olej opałowy – 0 zł.

Koszt obsługi zadania stanowi kwota 98 zł.

5) Dodatek elektryczny

Dodatek elektryczny przysługuje odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, w przypadku, gdy główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego jest zasilane energią elektryczną i źródło to zostało zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Wniosek o wypłatę dodatku elektrycznego można było złożyć w Ośrodku Pomocy Społecznej w Białych Błotach od dnia 1 grudnia 2022 r. do dnia 1 lutego 2023 r. Dodatek wypłaca się do 31 marca 2023 r.

Wysokość dodatku elektrycznego:

- 1 000 zł

- 1 500 zł (w przypadku, gdy zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w tym samym miejscu zamieszkania w 2021 r. wyniosło więcej niż 5 MWh).

Wypłacono 297 dodatków elektrycznych na ogólną kwotę 385.000 zł.

6) Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 Podprogram 2021 Plus

Podstawa prawna:

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ), współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, Podprogram 2021 Plus

Cel:

Udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa poprzez udostępnienie pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków w okresie czerwień 2023 – wrzesień 2023.

Realizacja w 2023 r.:

GOPS wydawał skierowania dla osób uprawnionych do odbioru żywności unijnej z organizacji partnerskich (oddziały Caritas przy parafii w Białych Błotach i w Murowańcu). W 2023 r. wydano **50 skierowań dla 134 osób w rodzinach**. Polski Komitet Pomocy Społecznej w Bydgoszczy dystrybuował zakupioną żywność dostarczaną do magazynów organizacji partnerskich w celu dystrybucji wśród osób najbardziej potrzebujących.

Od dnia 15 maja 2023 r. kryterium dochodowe uprawniające do pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 - Podprogram 2021 Plus wynosi 235% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej.

Pomoc przysługiwała, jeśli dochód nie przekraczał:

- **1 823,60 zł** w przypadku osoby samotnie gospodarującej
- **1 410,00 zł** w przypadku osoby w rodzinie.

DZIAŁANIA KIERUNKOWE GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ROKU 2024

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białych Błotach realizuje działania wynikające z obowiązujących uregulowań prawnych oraz podejmuje inicjatywy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych oraz tworzenia nowego wizerunku instytucji pomocy społecznej jako efektywnej i skutecznej. Prawidłowa realizacja zadań wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia, materiałów biurowych, modernizacji i rozwoju systemu informatycznego.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco monitoring występujących problemów społecznych, analiza zgromadzonych danych i wskaźników, ale także diagnoza zasobów pomocy społecznej w Gminie Białe Błota.

W oparciu o zdiagnozowane problemy klientów pomocy społecznej będą realizowane następujące działania:

1) Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz innych ustaw obejmować będzie w szczególności:

- diagnozę aktualnych potrzeb społecznych występujących na terenie gminy Białe Błota;
- wypłacanie zasiłków na mocy ustawy o pomocy społecznej;
- udzielanie pomocy rzeczowej,
- organizowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
- przeciwdziałanie eksmisjom i bezdomności,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu,
- pracę socjalną,
- przyznawanie i realizację wypłat świadczeń rodzinnych i opiekuńczych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych (500+) – do miesiąca maja br. oraz jednorazowych świadczeń na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- przyznawanie i realizacja wypłat dodatku osłonowego– na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz.U. z 2023 r. poz.759 ze zm.),
- przyznawanie jednorazowego świadczenia pieniężnego przysługującego uchodźcom wojennym z Ukrainy (300+) na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.) oraz realizacja innych form wsparcia,

- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe i zdrowotne za osoby pobierające świadczenia obligatoryjne,
- wydawanie decyzji przyznających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- współpraca z instytucjami realizującymi Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (realizacja przedłużona została do września 2021 r., pomoc polega na weryfikowaniu uprawnień oraz kierowaniu osób najuboższych do organizacji partnerskich po odbiór żywności zakupionej ze środków UE),
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

- 2) Zorganizowanie ferii zimowych i wypoczynku letniego dla dzieci w formie półkolonii.
- 3) Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych w ramach realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.
- 4) Prowadzenie Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego.
- 5) Kontynuacja działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej „Małgosia” w Cielu oraz Ośrodków Wsparcia i Integracji w miejscowościach Kruszyn Krajeński, Trzciniec i Murowaniec, jak również grup terapeutycznych w Łochowie i Lisim Ogonie.
- 6) Kontynuacja działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej „Dąb” w Białych Błotach.
- 7) Wspieranie osób starszych, chorych i niepełnosprawnych poprzez kontynuowanie działalności Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA”.
- 8) Organizacja imprez sportowo – integracyjnych dla osób niepełnosprawnych i członków ich rodzin.
- 9) Inicjowanie oraz wsparcie osób nieaktywnych zawodowo poprzez organizację usług aktywizacyjnych oraz tworzenie warunków do realizacji prac społecznie użytecznych we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy oraz Urzędem Gminy Białe Błota.
- 10) Skierowanie pomocy do środowisk mających bardzo trudne warunki mieszkaniowe, w szczególności do rodzin wielodzietnych, niepełnych i osób samotnych, w celu podniesienia standardu zajmowanych lokali mieszkalnych. Działania te kierowane będą przede wszystkim do tych środowisk, które zamieszkują w warunkach uwłaczających godności człowieka, zagrażających zdrowiu lub życiu, a które w ramach własnych możliwości finansowych nie są w stanie przeprowadzić koniecznych remontów, czy dokonać zakupu podstawowego wyposażenia.

- 11) Kontynuacja realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w ramach „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030”, w szczególności poprzez:
 - pracę Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota,
 - umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- 12) Prowadzenie działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Białe Błota na lata 2022 – 2024, w szczególności poprzez:
 - wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze przez asystentów rodziny oraz poprzez pogłębioną pracę socjalną z rodzinami, w których występują problemy opiekuńczo – wychowawcze,
 - poradnictwo specjalistyczne.
- 13) Kierowanie osób do Środowiskowego Domu Samopomocy w Cielu.
- 14) Zintensyfikowanie działań wspierających osoby niesamodzielne, w tym osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich wsparciem w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz poszerzenie oferty środowiskowego systemu wsparcia poprzez podniesienie standardów usług dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach działalności placówek wsparcia dziennego dla seniorów, w szczególności poprzez realizację:
 - Programu Senior + (Kluby Seniora funkcjonujące w miejscowości Łochowo oraz w Cielu),
 - Programu „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024;
- 15) Realizacja zadań :
 - Karta Dużej Rodziny i Białobłocka Rodzina Wielodzietna,
 - stypendia socjalne dla uczniów,
 - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Białe Błota;
- 16) Podejmowanie akcji pomocowych, działań interwencyjnych stosownie do występujących potrzeb.
- 17) Pozyskiwanie środków finansowych poprzez aplikowanie o fundusze zewnętrzne na realizację programów w ramach Funduszy Unijnych, a także w ramach konkursów ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Kujawsko- Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy, Urząd Marszałkowski w Toruniu.

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2024

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem kierownika ośrodka pomocy społecznej wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej a także analiza zasobów gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych). W związku z powyższym Ośrodek określa najważniejsze potrzeby:

1) Zasiłki i pomoc w naturze:

a) składki na ubezpieczenie zdrowotne:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
ogółem:	dotacja: 191 700	dotacja: 139 500
852-85213 GOPS	25 400	25 400
852-85513 Sekcja Świadczeń Społecznych	166 300	114 100

b) zasiłki okresowe:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
852-85214	dotacja: 89 200	dotacja: 89 200

c) zasiłki celowe oraz składki na ubezpieczenie społeczne:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
852-85214 - zasiłki celowe	środki własne: 450 000	środki własne: 410 800
852-85214 - składki na ubezp. społeczne	środki własne: 0	środki własne: 0

d) zasiłki stałe:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
852-85216	dotacja celowa: 342 000	dotacja celowa: 279 500

e) dotacja na zapewnienie schronienia dla bezdomnych mężczyzn przez organizacje pozarządowe:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
852-85203	środki własne : 149 000	środki własne: 149 000

f) środki gminne na zapewnienie schronienia dla bezdomnych kobiet przez organizacje pozarządowe:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
852-85203	środki własne : 28 200	środki własne: 28 200

2) Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
852-85228 - zadanie zlecone	specjalistyczne usł. opiekuńcze: 880 080	specjalistyczne usł. opiekuńcze: 401 800
852-85228 - zadanie własne	usługi opiekuńcze: 281 160	specjalistyczne usł. opiekuńcze: 281 160

3) Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
852-85230	ogółem: 223 200	ogółem: 171 000
	dotacja: 133 920	dotacja: 102 600
	środki własne: 89 280	środki własne: 68 400

4) Domy Pomocy Społecznej:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
852-85202	970 000	500 000

5) Ośrodki Wsparcia i Integracji - świetlice w Kruszynie Krajeńskim, Trzcincu i Murowańcu:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
852-85203	675 200	675 200

6) Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny / program wspierania osób pobierających świadczenia opiekuńcze:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
	ogółem: 7 481 600	ogółem: 7 387 600
855-85502	świadczenia społeczne oraz ubezpieczenia społeczne - dotacja: 6 675 000	świadczenia społeczne oraz ubezpieczenia społeczne - dotacja: 6 675 000
	inne koszty: /obsługa/ - dotacja: 502 600	inne koszty: /obsługa/ - dotacja: 502 600
	inne koszty: /obsługa/ - środki własne: 304 000	inne koszty: /obsługa/ - środki własne: 210 000

7) Świadczenia rodzinne z Funduszu Pomocy - Ukraina

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
	ogółem: 108 625	ogółem: 108 625
855-85595	świadczenia społeczne (w tym ubezpieczenie społeczne, zdrowotne) - Fundusz Pomocy 105 499	świadczenia społeczne (w tym ubezpieczenie społeczne, zdrowotne) - Fundusz Pomocy 105 499
	inne koszty: /obsługa/ - Fundusz Pomocy 3 126	inne koszty: /obsługa/ - Fundusz Pomocy 3 126

8) Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii (środki z funduszu alkoholowego) :

a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
851-85154	ogółem: 358 800	ogółem: 358 800
	- działalność GKRPA 41 000 - „Niebieska Linia” – Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie 1 500 - programy profilaktyczne 5 000 - zakup materiałów profilaktycznych i nagród 3 000	- działalność GKRPA 41 000 - „Niebieska Linia” – Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie 1 500 - programy profilaktyczne 5 000 - zakup materiałów profilaktycznych i nagród 3 000

	- szkolenia, konferencje itp.	3 000	- szkolenia, konferencje itp.	3 000
	- organizacja wypoczynku letniego i zimowego	32 000	- organizacja wypoczynku letniego i zimowego	32 000
	- grupa terapeutyczna Łochowo	4 200	- grupa terapeutyczna Łochowo	4 200
	- grupa terapeutyczna Lisi Ogon	4 000	- grupa terapeutyczna Lisi Ogon	4 000
	- Rodzinny Punkt Konsultacyjny	65 100	- Rodzinny Punkt Konsultacyjny	65 100
	- opłata od „małpek”	200 000	- opłata od „małpek”	200 000

b) Grupy terapeutyczne w Łochowie i Lisim Ogonie:

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
851-85154 (patrz: pkt 8 lit a)	8 200	8 200

c) Świetlica socjoterapeutyczna „Małgosia” w Cielu

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
851-85154	244 200	244 200

d) Wypoczynek dzieci i młodzieży

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
851-85153 (patrz: pkt.8 lit. e)	46 000	46 000
851-85154 (patrz: pkt.8 lit. a)	32 000	32 000

e) Przeciwdziałanie narkomanii (w tym organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży)

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
851-85153	ogółem : 97 000	ogółem : 97 000
	- programy profilaktyczne	5 000
	- zakup materiałów profilaktycznych i nagród	3 000
	- szkolenia, konferencje itp.	5 000
	- wypoczynek letni	46 000
	- Rodzinny Punk Konsultacyjny	38 000
	- programy profilaktyczne	5 000
	- zakup materiałów profilaktycznych i nagród	3 000
	- szkolenia, konferencje itp.	5 000
	- wypoczynek letni	46 000
	- Rodzinny Punk Konsultacyjny	38 000

f) Rodzinny Punkt Konsultacyjny :

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
851-85153 (p. pkt.8 lit. d)	38 000	38 000
851-85154 (p. pkt 8 lit. a)	65 100	65 100

9) Pozostała działalność – planowana jest realizacja następujących Programów:

a) Warsztat Terapii Zajęciowej "Dąb":

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
853-85311	PFRON: 842 400	PFRON: 842 400
	Starostwo Powiatowe: 93 600	Starostwo Powiatowe: 93 600
	środki na integrację społeczną: 10 000	środki na integrację społeczną: 10 000

b) Centrum Integracji i Rehabilitacji "REVITA"

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
852-85295	24 672	24 672

10) Inne programy :

a) Pozostałe zadania :

Dział / Rozdział	Nazwa zadania	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
852-85295	Pieczna zastępcza: koszty pobytu dziecka w zastępczych formach opieki	310 000	300 000
852-85295	Program Klub „Senior +”: - <i>środki własne</i> • Łochowo • Ciele - <i>dotacja</i> • Ciele	182 100	182 100
		72 000	72 000
		72 000	43 452
852-85295	Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2021	1 190 925 (Fundusz Solidarnościowy)	702 194 (Fundusz Solidarnościowy)
852-85295	Program „Czyste „powietrze	610	610
852-85295	Program „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” - pomoc sąsiedzka	12 000	12 000
852-85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - <i>Zespół Interdyscyplinarny</i>	63 000	53 000
855-85503	Karta Dużej Rodziny	725	725

855-85504	Wspieranie rodziny	243 200	239 200
853-85395	Białobłocka Rodzina Wielodzietna	450 000	300 000
854-85415	Stypendia socjalne dla uczniów	dotacja: 60 000	dotacja: 60 000
		śr. własne: 40 000	śr. własne: 40 000

b) Wpłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki

Dział / Rozdział	Nazwa zadania	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
852-85219	wpłata wynagrodzenia dla kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej (środki własne)	8 400	8 400
852-85219	wpłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad osobę całkowicie ubezwłasnowolnioną (dotacja)	0	0

c) Wpłata świadczeń uchodźców wojennych z Ukrainy

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
852-85295	ogółem : 7 468 w tym: - zasiłek stały 6 851 - składka zdrowotna 617	ogółem : 4 385 w tym: - zasiłek stały 4 023 - składka zdrowotna 362
853-85395	ogółem : 10 300 w tym: - świadczenie jednorazowe 10 098 - koszty obsługi 202	ogółem : 2 424 w tym: - świadczenie jednorazowe 2 400 - koszty obsługi 24
854-85415	- stypendia szkolne 32 000	- stypendia szkolne 32 000

d) Dodatek węglowy

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
853-85395	- świadczenia 6 000 - koszty obsługi 120	- świadczenia 6 000 - koszty obsługi 120

e) Dodatek dla gospodarstw domowych

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
853-85395	- świadczenia 1 000 - koszty obsługi 20	- świadczenia 1 000 - koszty obsługi 20

f) Dodatek osłonowy

Dział / Rozdział	Środki potrzebne na realizację zadania	Środki zabezpieczone w budżecie na rok 2024
853-85395	- świadczenia 215 090,80 - koszty obsługi 713,82	świadczenia 215 090,80 - koszty obsługi 713,82

Przedstawione powyżej dane dotyczą określenia wysokości środków finansowych potrzebnych na zabezpieczenie realizacji zadań własnych i zleconych. Monitoring potrzeb prowadzony jest na bieżąco w toku realizacji zadań oraz przygotowywania danych sprawozdawczych. W przypadku niedoborów na przyznawanie i wypłatę świadczeń finansowanych z budżetu gminy (np. zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe, usługi opiekuńcze) tutejszy Ośrodek wystąpi do Wójta Gminy Białe Błota z wnioskiem o dokonanie zwiększenia budżetu stosownie do występujących potrzeb. Natomiast w przypadku braku środków na realizację zadań zleconych finansowanych z budżetu państwa aplikować będziemy wnioski do Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy z prośbą o zwiększenie dotacji na wypłatę świadczeń obligatoryjnych oraz dofinansowania do realizacji zadań własnych.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 110 ust.9 ustawy o pomocy społecznej Kierownik ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektor centrum usług społecznych, składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - centrum usług społecznych, oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Przewodniczący Rady Gminy

Sławomir Ossowski